

**Bestemmingsplan Natuurbegraafplaats
Laude**

Vastgesteld

Opdrachtgever:
Rapportnummer:
Datum vrijgave:
Opsteller:
Goedkeuring:

Stichting Heidehof
RB 30.100
Maart 2022
Dhr. M. Beek
Dhr. H. de Roo

Inhoudsopgave

.....	1
1	HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK 4
1.1	Inleiding 4
1.2	Aanleiding 4
1.3	Planologisch kader 5
1.4	Doel 6
1.5	Verantwoording 6
1.6	Leeswijzer 6
2	HOOFDSTUK 2 NATUURBEGRAVEN 7
2.1	Natuurbegraven 7
2.2	Waarom natuurbegraven 8
3	HOOFDSTUK 3 LOCATIE EN HISTORIE 10
3.1	Ligging plangebied 10
3.2	Beschrijving bestaande situatie 10
3.3	Planbeschrijving 14
4	HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER 22
4.1	Rijksbeleid 22
4.1.1	<i>Ruimtelijk - Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte</i> 22
4.1.2	<i>Wet op de lijkbezorging</i> 22
4.1.3	<i>Besluit op de lijkbezorging</i> 22
4.1.4	<i>Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk</i> 23
4.1.5	<i>Ladder voor duurzame verstedelijking</i> 23
4.2	Provinciaal beleid 24
4.2.1	<i>Omgevingsvisie provincie Groningen 2021</i> 24
4.2.2	<i>Provinciale Omgevingsverordening (POV)</i> 24
4.2.3	<i>Kaarten omgevingsverordening</i> 31
4.3	Gemeentelijk beleid 35
5	HOOFDSTUK 5 OMGEVINGSFACTOREN 36
5.1	Archeologie en Cultuurhistorie 36
5.1.1	<i>Onderdeel archeologie</i> 36
5.1.2	<i>Onderdeel cultuurhistorie</i> 39
5.2	Bodem 40
5.3	Ecologie 41
5.4	Fysieke veiligheid 43
5.5	Geluid (Wet geluidhinder) 44
5.6	Luchtkwaliteit 45
5.7	Milieuhinder 45
5.8	Verkeer en Vervoer 47
5.9	Watertoets 49
6	HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 51
6.1	Grondexploitatie: 51
7	HOOFDSTUK 7 OVERLEG EN INSPRAAK 52
8	HOOFDSTUK 8 JURIDISCHE TOELICHTING 54
8.1	Algemeen 54
8.2	Toelichting op de verbeelding 54

8.3	Toelichting op de planregels.....	55
-----	-----------------------------------	----

1 Hoofdstuk 1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Inleiding

Voorliggend bestemmingsplan is bedoeld om het juridisch kader te bieden voor het kunnen uitvoeren van een ruimtelijk initiatief. Tevens biedt voorliggend bestemmingsplan de onderbouwing van waarom het gewenste ruimtelijk initiatief inpasbaar is op de door initiatiefnemer gewenste locatie. In dit geval heeft het bestemmingsplan betrekking op de aanleg van een natuurbegraafplaats nabij Laude (gemeente Westerwolde). Door de komst van een natuurbegraafplaats komen er gelden vrij die ingezet gaan worden bij het behouden, herstellen en versterken van waarden voor het gehele plangebied op het gebied van landschap, natuur en biodiversiteit. De fysieke en ruimtelijke inpassing van een natuurbegraafplaats is daarbij ondergeschikt aan de zichtbare toename van de landschaps- en natuurwaarden en de vergroting van de biodiversiteit. In het inrichtings- en beheerplan als ook in de ecologische quickscan is inzichtelijk gemaakt dat deze waarden toenemen.

1.2 Aanleiding

Landgoed Heidehof bezit sinds 2012 een natuurbegraafplaats in Eext (Hilleg Meer BV) in de gemeente Aa en Hunze. Op deze natuurbegraafplaats wordt op een duurzame manier de mogelijkheid geboden aan mensen om te worden begraven. Naast deze bestaande natuurbegraafplaats is de eigenaar van Landgoed Heidehof op meerdere locaties in Nederland bezig met de ontwikkeling en exploitatie van natuurbegraafplaatsen. De initiatiefnemer is voornemens een natuurbegraafplaats te gaan realiseren in de gemeente Westerwolde, nabij het gehucht Laude. Op onderstaand beeld is zichtbaar gemaakt waar deze gerealiseerd dient te gaan worden.

Op een natuurbegraafplaats worden mensen begraven in de volle natuur. Dat betekent dat de begraafplaats het milieu zo min mogelijk belast en past binnen het bestaande natuurbeheer. In het ontwerp worden natuurwaarden verhoogd, maar ook staat beleving centraal. Vandaar dat een ontwerp voor een natuurbegraafplaats de volgende uitgangspunten heeft:

1. Natuurwaarden verhogen, beleven en vastleggen;
2. Leesbaar landschap (cultuur, landschapstype en historie);
3. Troostbaar landschap (Verhouding ruimtes, privacy, ruimtebeleving, rugdekking).
4. Terugbrengen van de geschiedenis in het landschap.

Het bosgebied van circa 60 ha dient onderhouden te worden, wat veel geld kost. Onderhoud is ook noodzakelijk doordat het gebied openbaar toegankelijk is en gebruikt wordt door wandelaars. Een natuurbegraafplaats zou naast een financiële ondersteuning ook de dorpsgenoten een mogelijkheid bieden om lokaal te kunnen worden begraven in een natuurlijke omgeving.

1.3 Planologisch kader

Het gehele gebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied 2009, gedeeltelijke herziening 2015, geconsolideerde versie, mei 2016 van de gemeente Westerwolde. De percelen zijn bestemd als 'Bos' en 'Water' en drie gebieden zijn mede voorzien van een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3'. Het vigerende bestemmingsplan staat natuurbegraven niet toe. Formeel procedureel gezien, dient de hoofdbestemming Bos voor het betreffende gebied gewijzigd te worden in de bestemming Natuur en aangevuld te worden met een natuurbegraafplaats als ondergeschikte functie, zodat ook het gebruik en het inrichten van het plangebied als natuurbegraafplaats planologisch mogelijk wordt gemaakt. Onderstaand beeld geeft een weergave van de bestemmingsplanverbeelding met binnen het zwarte kader het plangebied.

1.4 Doel

Doel van dit bestemmingsplan is het mogelijk maken van de gewenste natuurbegraafplaats nabij Laude. Er zal worden aangetoond dat dit doel bereikt kan worden waarbij het plan aantoonbaar niet in strijd is met een zogeheten goede ruimtelijke ordening.

1.5 Verantwoording

Bij het opstellen van voorliggend bestemmingsplan is gebruik gemaakt van diverse (beleids)documenten en websites. Sommige (beleids)documenten en beeldbeschrijvende documenten zijn in voorkomende gevallen integraal overgenomen om de inhoud zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar bronnen zijn gebruikt is dat in de tekst weergegeven.

1.6 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gedaan van het fenomeen natuurbegraven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de historie en ligging van het plangebied + een uitgebreide weergave van het plan. In Hoofdstuk 4 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 5 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 6 staat de economische uitvoerbaarheid centraal. Hoofdstuk 7 doet verslag van de inspraak- en overlegreacties, waarna hoofdstuk 8 ingaat op de juridische vertaling van het plan. Daarna volgen nog de regels, de verbeelding en de bijbehorende bijlagen die tezamen het bestemmingsplan vormen.

2 Hoofdstuk 2 Natuurbegraven

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op het fenomeen van natuurbegraven in algemene zin en wat de realisatie van een natuurbegraafplaats kan betekenen voor het plangebied.

2.1 Natuurbegraven

Op een natuurbegraafplaats worden mensen begraven in harmonie met de natuur. Dat betekent dat de begraafplaats het milieu zo min mogelijk belast en past binnen het bestaande natuurbeheer.

Natuurbegraven is geen beschermde titel in Nederland en iedere begraafplaats kan zichzelf in principe oormerken als natuurbegraafplaats. Sinds 2013 bestaat er echter een branche vereniging (BRANA) om de formules van natuurbegraven zuiver te houden. Een paar cruciale elementen van natuurbegraven zijn:

1. Natuurbegraven houdt in dat het lichaam op een organische manier wordt teruggegeven aan de aarde, in een daarvoor bestemd stuk natuur. Respect voor de overledene gaat hand in hand met respect voor natuur en milieu;
2. Een natuurgraf wordt niet geruimd. Daarom betekent natuurbegraven eeuwigdurende rust in de schoonheid van de natuur. De grafurst beschermt daarmee ook de natuur.
3. Alleen duurzame materialen die zonder problemen weer opgenomen worden door de natuur, vergezellen het lichaam. Dan zijn er geen zorgen meer over onderhoud en verdere verplichtingen. Want de natuur verzorgt het graf en de natuurbegraafplaats beheert de natuur.
4. De natuurbegraafplaats wordt gecertificeerd als begraafplaats die voldoet aan de criteria van de BRANA.
5. Een natuurgraf kan worden gemarkeerd door een schijf van onbewerkt hout van geringe afmetingen dat van nature in onze omgeving groeit. Ook een boom kan dienen als grafmarkering. Het natuurgraf is integraal onderdeel van de natuur.

De branchevereniging BRANA bewaakt de kwaliteit, continuïteit en profilering van deze specifieke maatschappelijke voorziening. Consumenten moeten kunnen vertrouwen op een betrouwbare dienstverlening en het nakomen van de verplichting van eeuwige grafurst in goed beheerde natuur. De natuurbegraafplaats bij Laude zal ook lid zijn van de BRANA.

Een natuurbegraafplaats die de BRANA gedragscode onderschrijft, garandeert daarmee:

1. de integriteit, de continuïteit en kwaliteit van het door haar gevoerde beleid en de door haar geboden diensten met betrekking tot natuurbeheer en natuurbegraven;
2. een correcte naleving van de gedragsregels zoals in deze gedragscode vastgelegd;
3. dat zij vrijwillig meewerkt aan een periodieke toetsing van de naleving van de gedragsregels door het onafhankelijke keuringsinstituut Instituut Nederlandse Kwaliteit en dat zij de conclusies daarvan accepteert.

Zolang het onafhankelijk en gekwalificeerde Instituut Nederlandse Kwaliteit vaststelt dat de gedragsregels correct worden nageleefd, kan de betreffende natuurbegraafplaats lid zijn van BRANA en is zij gerechtigd tot het voeren van het BRANA keurmerk.

Een gebruiker van de natuurbegraafplaats regelt een grafrecht voor onbepaalde tijd, door deze met een kwalitatieve verbinding op de grond te leggen, samen met een kettingbeding en een boetebeding.

2.2 **Waarom natuurbegraven**

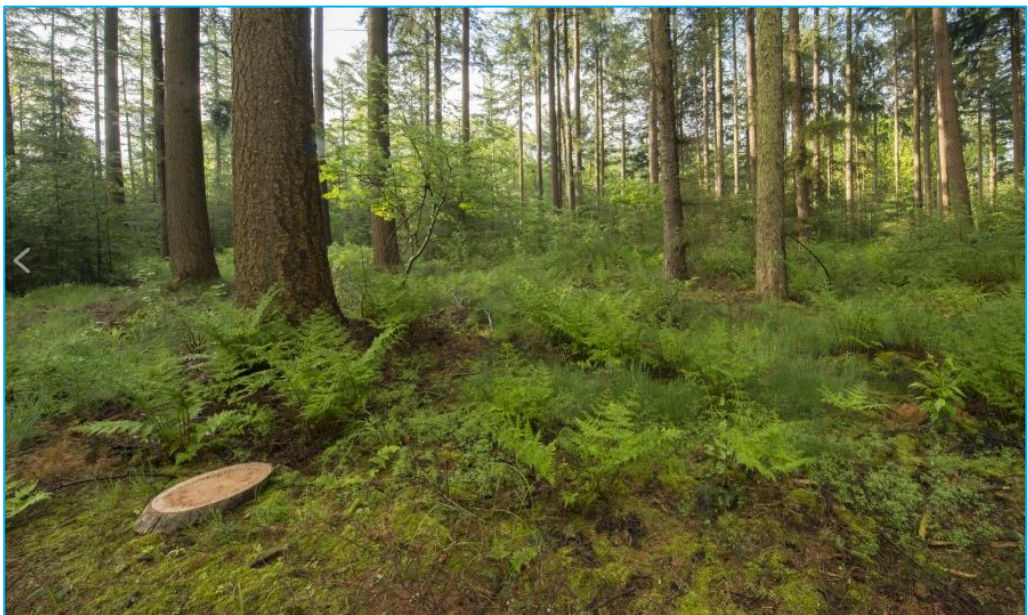
Er ontstaat meer en meer een maatschappelijke behoefte aan natuurbegraven omdat het zich onderscheidt van bestaande begraafplaatsen. Natuurbegraven is niet voor iedereen en het zal altijd een kleiner deel uitmaken van het totale geheel aan begraven en/of cremieren. De realisatie van een natuurbegraafplaats in de gemeente Westerwolde is interessant om een aantal redenen:

1. De natuur en bossen in deze gemeente zijn in het algemeen erg mooi en kwalitatief goed onderhouden. Een natuurbegraafplaats kan bijdragen aan duurzaam behoud van deze bossen;
2. Het plangebied ligt gunstig ten opzichte van kernen als Ter Apel, Stadskanaal, Sellingeren, Vlagtwedde en Emmen waardoor het aannemelijk is dat er voldoende interesse uit deze stedelijke gebieden is voor natuurbegraven. Het gebied rond Sellingeren is tevens een toeristisch gebied waardoor er veel mensen van buiten de gemeente een goede ervaring of herinnering aan het gebied hebben. Dit vertaalt zich vaak in de behoefte een laatste rustplaats te hebben in deze gebieden.
3. Natuurbegraven is populair bij een kleine groep mensen. Vaak is natuurgevoel en een bepaald beeld op het leven belangrijk voor deze keuze. Op dit moment zijn er geen mogelijkheden in de directe nabijheid om in de natuur begraven te worden;
4. De gemeente Westerwolde is een Cittaslow-gemeente en natuurbegraven past goed binnen de doelstellingen van Cittaslow.

Het internationale Cittaslow-keurmerk is een mooie manier om de schoonheid van een gebied te promoten. Met dit keurmerk wordt de identiteit van de gemeente Westerwolde gekenmerkt met begrippen als rust, ruimte en streekeigen producten. De wens om een geliefde na overlijden blijvend te kunnen herdenken op een plaats in de natuur in een Cittaslow-gemeente, is bij een deel van de inwoners aanwezig.

De natuurbegraafplaats zal bijdragen aan de beleefbaarheid en toegankelijk houden van het gebied. Tegelijkertijd draagt het op een natuurlijke en duurzame wijze bij aan de werkgelegenheid in schone bedrijvigheid en dienstverlening rondom Laude. De natuurbegraafplaats zal werk gaan bieden voor circa 3 fte. De natuurbegraafplaats is zo te zien als een instrument en een economische drager waarmee de kwaliteit en continuïteit van bos- en natuurgebieden onderhouden en verbeterd kan worden. Immers het natuurgebied wordt aanzienlijk opgewaardeerd ten opzichte van de huidige situatie.

Op de volgende bladzijde is een 3-tal foto's opgenomen van hoe een natuurbegraafplaats er in de praktijk uit kan zien naar voorbeeld van de bestaande natuurbegraafplaats van de initiatiefnemer in Drenthe met een weergave van het 'natuurlijke gedenkteken'.

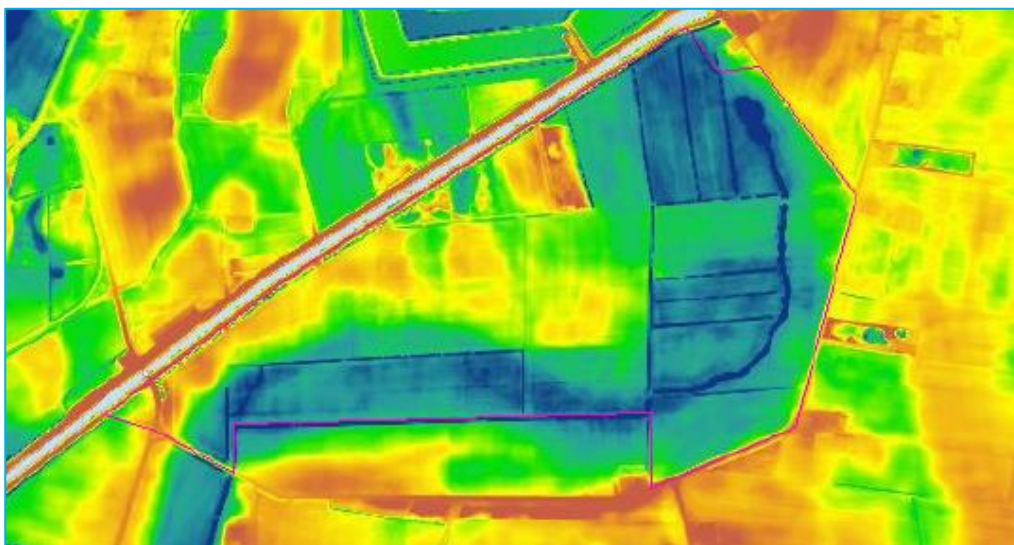

ingeplant en vormt daarmee een monotoon geheel. Omdat er een minder gevarieerd bos aanwezig is, heeft dit ook invloed op de ecologische waarde van het gebied. Een gevarieerder bos is minder kwetsbaar en biedt ook aan meer soorten een geschikt habitat en is daarmee rijker qua soorten.

Hoge en lage delen

Het plangebied is feitelijk gezien in te delen in een hoger deel en een lager deel. Op onderstaande kaart zijn de blauwe gebieden het laagst gelegen en de oranje gebieden het hoogst.

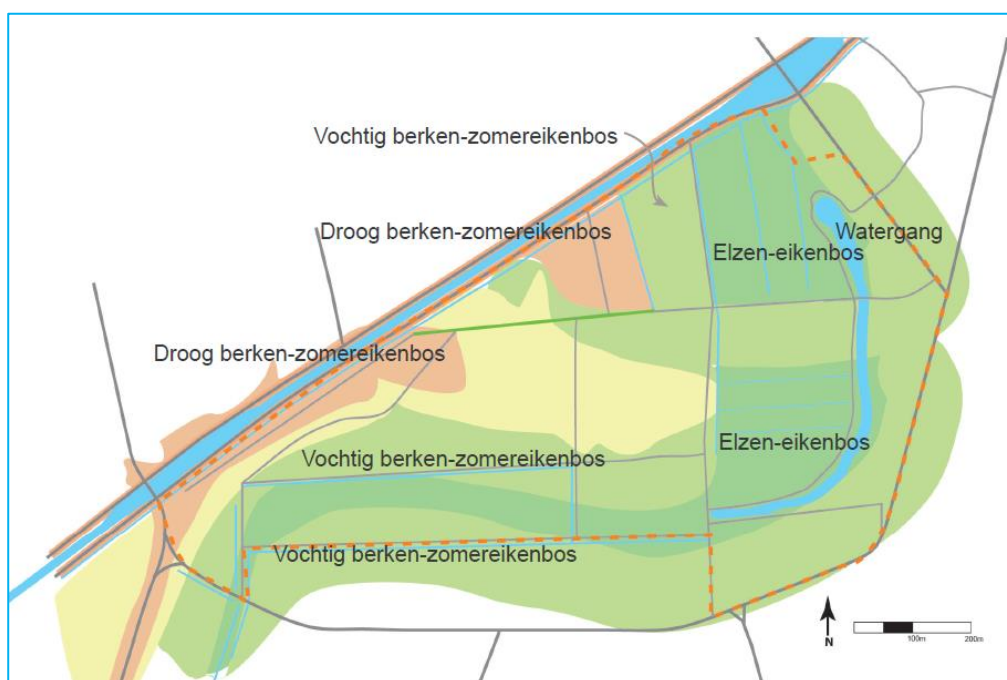

Het hooggelegen deel is het zoekgebied waar begraven wordt. Het bestaat uit bos met essen, beuken en enkele oude zomereiken. Binnen dit gebied is ongeveer 4 ha aangewezen als Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland. Aanwezige soorten zijn onder andere beuk, gewone vlier, brede stekelvaren en vingerhoedskruid.

In het laaggelegen deel zijn door de hoge waterstanden geen mogelijkheden om te begraven. Het is grotendeels aangeplant met essen. In dit lage deel liep vroeger een zijarm van de Aa. Doordat het kanaal is gegraven is deze afgesloten van het oorspronkelijke beekdal. Ook is hier een rabattenbos aangelegd. Aanwezige soorten zijn onder andere de hondsdrif, Jakobskruid, speerdistel, boswilg en hazelaar.

De diversiteit in ondergrond op de projectlocatie is groot: hogere drogere koppen en lage veengronden wisselen elkaar af. De bodem bestaat uit lagere veengronden en hogere veldpodzolgronden. Daartussen ligt een moerige podzolgrond met een humushoudend zanddek en een moerige tussenlaag. Plaatselijk, op de meest natte delen, is de bodemopbouw veranderd tijdens de bosaanleg door rabatten op te werpen. Toch is dit niet beleefbaar in het huidige boslandschap. Enkel subtiele nuances in bosopbouw geven een hint van wat er daadwerkelijk in de ondergrond schuilgaat. Enkel de gegraven watergang, het verschil tussen het oude bos en het nieuwe bos zijn zichtbaar voor een passant. De randen van het bosgebied lenen zich hierdoor enkel voor een wandeling. In de kern van het gebied wordt niet gerecreëerd, ook omdat dat gebied niet bereikbaar is.

Op de hierna weergegeven kaart is de huidige situatie van het bos en de verschillende voorkomende bomensoorten weergegeven.

In het noordoostelijke deel van het plangebied bevindt zich nog een bestaande waterpartij als eindpunt van de ooit meanderende Aa.

De diversiteit in bodemhoogte en bodemopbouw maakt het gebied boeiend. In het droge oosten van Nederland, zijn zulke vochtige omstandigheden minder vaak te vinden dan vroeger. Samen met het relatief monotone aangelegd bos, biedt deze diversiteit een kans om steeds schaarser wordende vochtige vegetaties terug te brengen door gerichte maatregelen te plegen. Als economische drager van het plan vormt de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats een passende ondergeschikte functie.

3.3 Planbeschrijving

Vanuit de initiatiefnemer is daarom het plan opgesteld om het plangebied een impuls te geven die de genoemde potentie van het gebied te gaan benutten. Dit zal dan gaan plaatsvinden in combinatie met het in ongeschikte vorm toevoegen van een natuurbegraafplaats. Deze natuurbegraafplaats dient dan mede als economische drager voor de beoogde natuurontwikkeling in het gebied.

Als uitgangspunten voor het benutten van de potentie van het gebied is gekozen voor de volgende aspecten:

- Beleefbaar maken diversiteit van de ondergrond van het gebied in bosvegetatie;
- Beleefbaar maken diversiteit van de ondergrond van het gebied in weidevegetatie (openheid of open plekken, combinatie zoeken met bosvakken met essentaksterfte);
- Oude bos behouden;
- Versterken/zichtbaar maken historische beekloop.

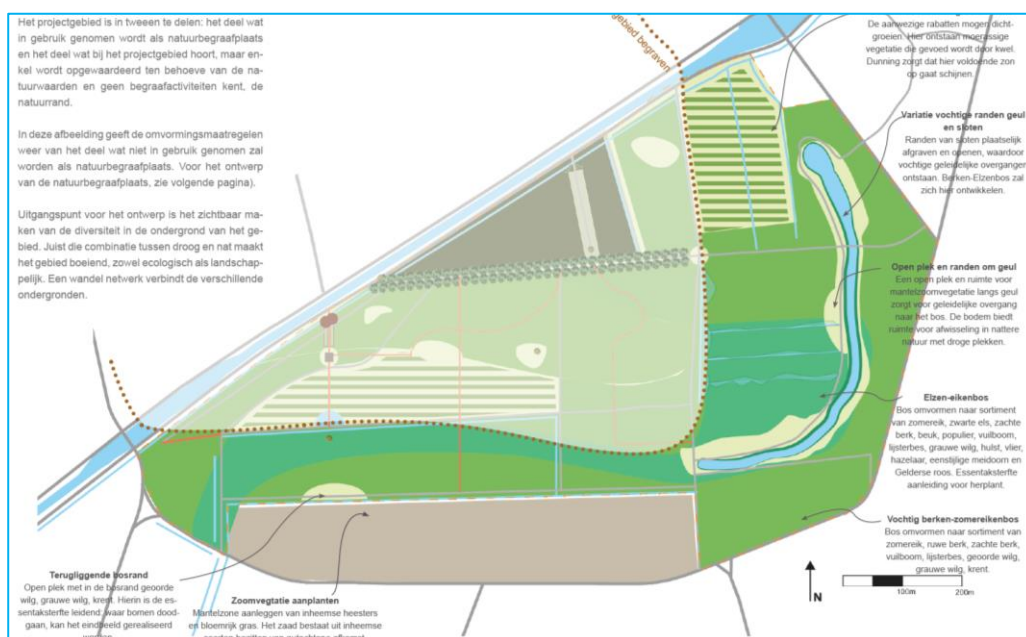
Dat een groot deel van het plangebied ongeschikt is voor natuurbegraven, maar wel opnieuw wordt ingericht ten behoeve van verhoging van ecologische waarden, biedt een kans. Na inrichting zal dit gebied ongeroerd blijven. Ook blijft het beperkt toegankelijk voor bezoekers door de hoge waterstanden. Hierdoor kunnen echt bijzondere waarden zich ontwikkelen binnen het plangebied.

Wanneer een gebied ecologisch waardevoller gemaakt kan worden, moet voldaan worden aan randvoorwaarden vanuit de wetgeving. Daarnaast moeten de al aanwezige natuurwaarden behouden blijven. Zowel de abiotische als de biotische. Vanuit uitgevoerd ecologisch onderzoek zijn daartoe ook de volgende uitgangspunten gehanteerd die de drager vormen voor de inrichting van het totale plangebied. Deze zijn:

- Behouden oude zomereiken. Geen graven in wortelzone van deze bomen.
- Behouden struweel.
- Waterstand behouden.
- Gebruik maken van het bijzondere kwelwater.
- Geen watertoevoer vanuit landbouwgebied in het gebied. Wel afvoer van water vanuit gebied naar landbouwgebied.
- Behouden cultuurhistorische rabattenbos.
- Behouden aanwezige natuurdoeltype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos buiten NNN-zone.

Ten behoeve van het voornemen voor Natuurbegraafplaats Laude is vervolgens een uitgewerkt inrichtings- en beheerplan gemaakt. Onderstaand een weergave van de beoogde inrichting van het plangebied. Het genoemde inrichtings- en beheerplan is door middel van een voorwaardelijke verplichting gekoppeld aan de bestemmingsregels zodat ook de uitvoering hiervan juridisch geborgd is.

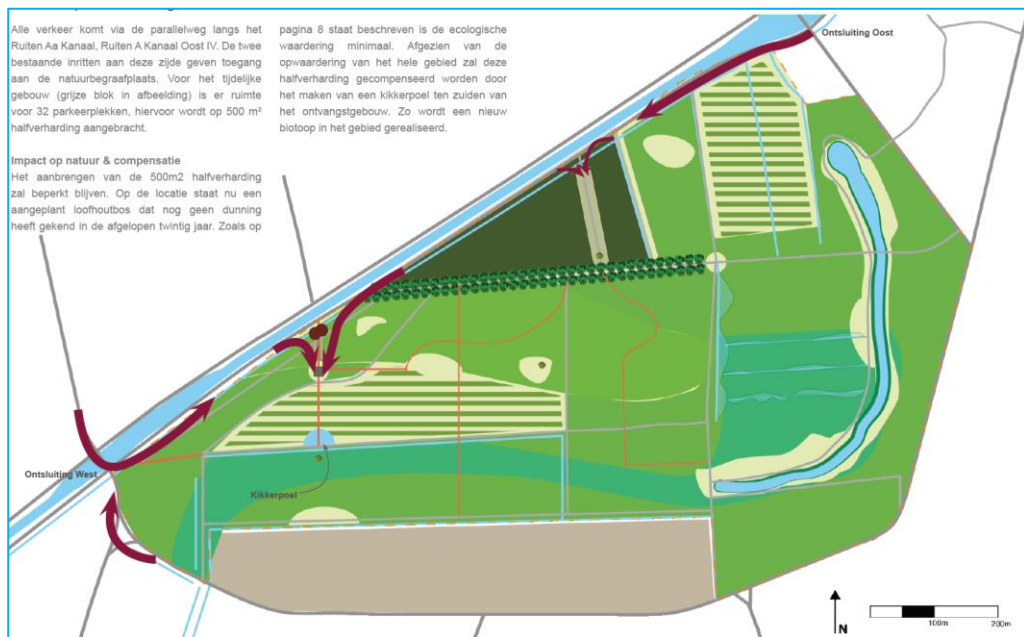
Het projectgebied is in tweeën te delen: het deel wat in gebruik genomen wordt als natuurbegraafplaats en het deel wat bij het projectgebied hoort, maar enkel wordt opgewaardeerd ten behoeve van de natuurwaarden en geen begraafactiviteiten kent, de natuurrand. Op de hierna weergegeven kaart is deze tweedeling zichtbaar gemaakt en wordt 'gescheiden' door de centrale stippellijn met de tekst 'zoekgebied begraven'.

Uitgangspunt voor het ontwerp is het zichtbaar maken van de diversiteit in de ondergrond van het gebied. Juist die combinatie tussen droog en nat maakt het gebied boeiend, zowel ecologisch als landschappelijk. De verschillende bosbeelden worden aan elkaar geregen door een laan. Deze laan koppelt de entree, de open ruimte in het bos en de rabattenstructuur aan elkaar. De laan is de enige zichtbare culturele ingreep.

Verkeersafwikkeling

Op de hierna weergegeven tekening is de beoogde ontsluiting zichtbaar via de 'entrees' zoals zichtbaar op de kaart in het noordoostelijke deel van het plangebied en aan de westkant van het plangebied. De toegang naar de natuurbegraafplaats zal plaatsvinden via de Kanaaldijk. Dit is een onverharde weg die in eigendom is van het waterschap en wordt beheerd door de gemeente. Een ander gebruik van dit onverhard pad kan intensievere onderhoud met zich meebrengen en dus kosten. Deze zullen voor rekening komen van de initiatiefnemer indien aan de orde. Vanuit het waterschap is verder nog aangegeven dat dit gebruik als aanrijroute formeel gezien vermeld moet worden bij het team Vergunningen van het waterschap. Hierbij kunnen eventuele afspraken en/of eventuele voorwaarden over dit gebruik ook worden vastgelegd. Het waterschap zal vervolgens monitoren of het gebruik van de Kanaaldijk overeenkomt met de gemaakte afspraken.

Wij maken een onderscheid in ingrepen die van belang zijn voor de natuurbegraafplaats, in maatregelen om te komen tot een versterking van de ecologische en natuurlijke waarden. De toets vindt plaats in hoofdstuk 4.

Ingrepen voor de natuurbegraafplaats

Parkeren buiten NNN

Ten aanzien van het parkeren wordt voorzien in de realisatie van 32 parkeerplaatsen in het noordwestelijke deel van het plangebied. Het aanbrengen van halfverharding met xx parkeerplaatsen wordt volledig buiten het gebied 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN' gerealiseerd. De parkeerplaatsen worden midden in dicht jong bos gerealiseerd buiten de invloedssfeer van het betreffende beschermde gebied.

Parkeren binnen Bos- en natuurgebieden buiten NNN'

Een halfverharding met maximaal 4 parkeerplaatsen wordt gerealiseerd binnen 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN'. De locatie waar de parkeerplaatsen komen betreft in de huidige situatie reeds een open plek die begroeid is met soortenarm gras en waar tevens een wandelpad langsluip. Om de parkeerplaats te realiseren hoeven er geen bomen of struiken gekapt te worden. Een klein oppervlakte gras zal omgevormd worden tot halfverharding.

Extra wandelpaden

Deze wandelpaden worden gerealiseerd op bestaande paden en dunningspaden om zo de impact zo laag mogelijk te houden. Deze paden worden opgehoogd met zand uit het gebied. De winning hiervan zal in een pool voorzien. Paden blijven onverhard en worden ingezaaid met een kruidenmengsel.

Hoofdlaan

De hoofdontsluiting van het gebied wordt gevormd door een bestaande as die over de grens van het jonge -en oude bos loopt. Langs deze as worden toekomstbomen geselecteerd om samen te fungeren als laan. Deze laan doorkruist het gebied en wordt

gesterkt door een parallel liggende watergang. Dit vergroot de leesbaarheid van het gebied.

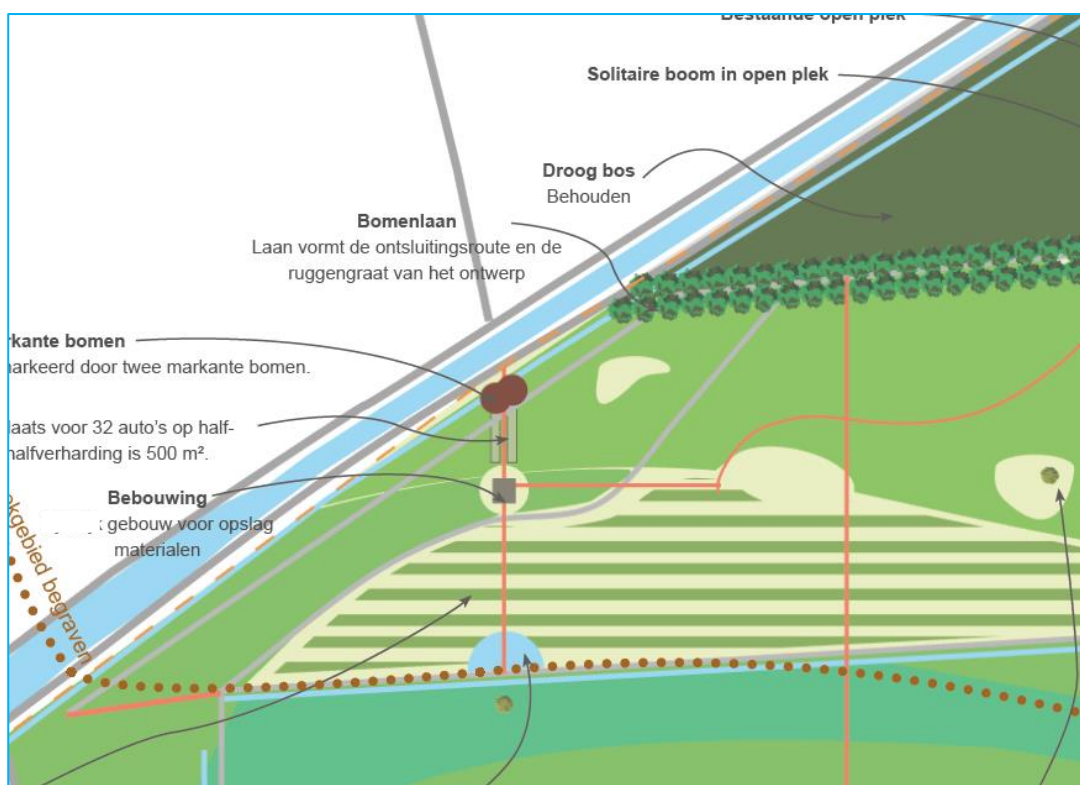
Hoofdontsluiting ontvangstgebouw

De ontsluiting van het ontvangstgebouw en de bijbehorende parkeerplaats vindt plaats in het verlengde van de Slangenborgerweg. Hiermee wordt aangehaakt op de verkavelingsstructuur van begin 1900. Langs de as bevinden zich de parkeergelegenheden, het ontvangstgebouw en de poel. De te Kappen oppervlakte wordt gecompenseerd door bestaand bos op te waarderen.

Bebouwing

Verder is het de bedoeling dat ten behoeve van het onderhoud van het terrein een gebouw voor de opslag van materieel zal worden gerealiseerd binnen een op de verbeelding aangewezen locatie. Het gebouw wordt midden in dicht jong bos gerealiseerd. Het zal een gebouw betreffen die is gemaakt van duurzame materialen en wordt op een gedegen wijze landschappelijk ingepast. Het gebouw zal maximaal 150 m² groot zijn.

Op de hierna weergegeven kaart is de locatie te zien waar dit gebouw komt te staan. Daar is ook zichtbaar waar de parkeerplaatsen zijn geprojecteerd.

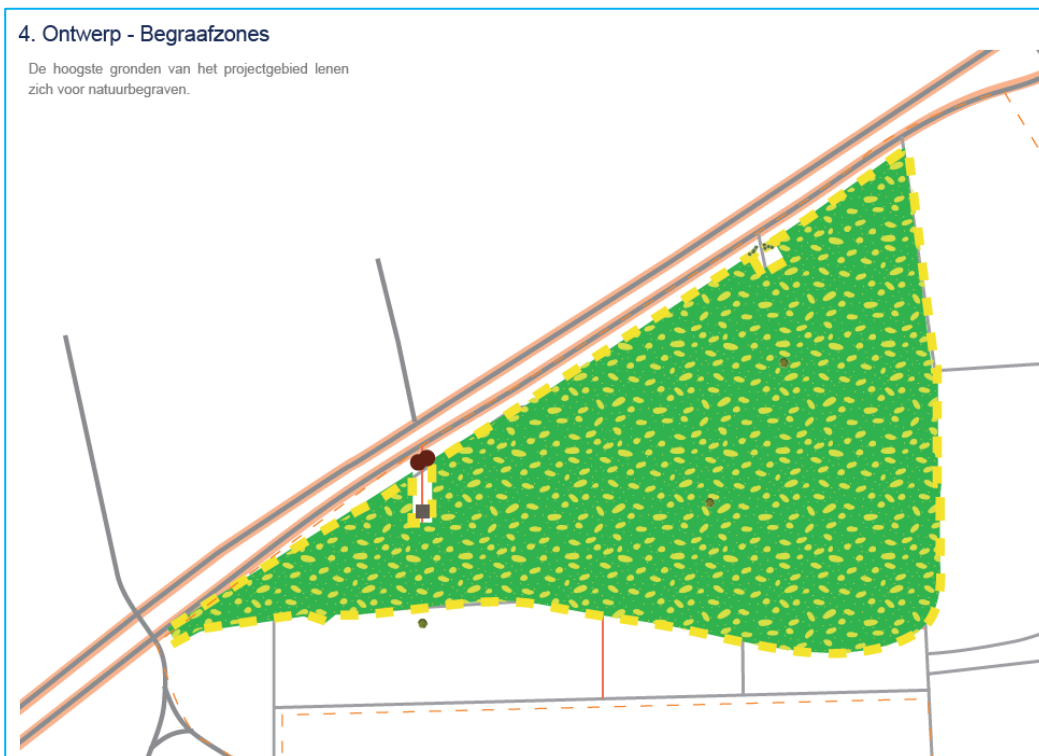

Locatie natuurbegraven

Het natuurbegraven vindt niet plaats binnen het gehele plangebied. De hoogste gronden van het projectgebied lenen zich voor natuurbegraven. Op onderstaande kaart is zichtbaar waar daadwerkelijk het natuurbegraven zal gaan plaatsvinden.

4. Ontwerp - Begraafzones

De hoogste gronden van het projectgebied lenen zich voor natuurbegraven.

Voor een graf wordt een ruimte van gemiddeld 25 m² gerekend. Er wordt vanaf het hart van een graf een punt genomen en daaromheen een denkbeeldige cirkel van 25 m² getrokken. Binnen deze ruimte wordt het graf van 2 m² gerealiseerd. Door deze maatstelling worden er gemiddeld maximaal 400 graven per hectare gerealiseerd. De graven worden 1,20 meter diep en worden daarna weer toegedekt met aarde/zand waarna de natuur haar gang weer kan gaan. Een qua omvang geringe gedenkteken kan de locatie van een graf duiden. Er komt geen 'grafsteen' of soortgelijke gedenksteen zoals bij reguliere begraafplaatsen het geval is. Qua uiterlijk is niet zichtbaar dat er sprake is van een begraafplaats.

De inmeting van graven vindt plaats met behulp van geavanceerde GPS-apparatuur en een speciaal voor Natuurbegraafplaatsen van Waarde (de exploitant) ontwikkelde app. Deze app kan tevens worden gebruikt door bezoekers bij de oriëntatie op een nieuw uit te zoeken graf of bij het bezoeken van een bestaand graf. Het centrum van een graf vormt het meetpunt. Richting (hoofd-voeten) wordt aangegeven met de windrichting (bijvoorbeeld 90). Nadat de plek met een cliënt is uitgezocht wordt het graf nogmaals nagemeten. De grafakte wordt vervolgens voorzien van de coördinaten. In artikel 5 van het Besluit op de lijkbezorging staat dat boven de (bovenste) kist een laag aarde van minstens 65 centimeter moet zitten en tussen elke kist een laag aarde van 30 centimeter. Bij een hoge kist moet het gat dus wat dieper zijn. Een kist is tussen de 40 en 50 cm hoog, waardoor geldt dat voor een enkel graf een diepte van 105 -115 cm nodig is. Graven op een natuurbegraafplaats kennen geen onderhoud. Het graf wordt weer opgenomen door de natuur. Natuurbegraafplaatsen van Waarde verzorgd het bos-en natuurbeheer. Zo worden nabestaanden niet geconfronteerd met het onderhoud van graven en eventuele onderhoudskosten

Maatregelen ontwikkeling natuur- en landschapswaarden

Als belangrijk uitgangspunt is dat de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd, de biodiversiteit wordt vergroot en het plangebied meer beleefbaar wordt voor met name wandelaars.

De te nemen maatregelen zijn ook weer onder te verdelen in maatregelen voor het hogere deel van het plangebied en het lagere deel.

De volgende inrichtingsmaatregelen gelden voor het hogere deel:

- Dunnen bos of verwijderen bomen zodat (grotere) open plekken ontstaan. De bodem op de open plek moet voor een groot deel van de dag zon beschenen worden. Gezaagde stammen uit gebied verwijderen. Stronken in de grond behouden. Dit zijn nieuwe leefgebieden voor insecten en groeiplaatsen voor paddenstoelen.
- Vrijstellen aanwezige heesters.
- Verwerken takken in kleine depots langs rand van het gebied voor verblijfplaatsen voor marterachtigen als hermelijn en wezel.

Voor het lagere gedeelte gelden de volgende inrichtingsmaatregelen:

- Dunnen bos of verwijderen bomen zodat open plek ontstaat. De bodem op de open plek moet voor een groot deel van de dag zon beschenen worden. Stronken in de grond behouden. Dit zijn nieuwe leefgebieden voor insecten en groeiplaatsen voor paddenstoelen.
- In het rabattenbos mogen de watergangen niet geschoond worden. Deze mogen dichtgroeien/ verlanden waardoor een kwelwater gevoede moerassige vegetatie kan ontstaan. Dit is een grote kans om een nog niet aanwezige natuurwaarde in het gebied te krijgen. Wel moet meer licht op de watergang worden verkregen door bomen te verwijderen.
- Kappen bomen langs de waterloop zodat zon op water en oever schijnt. Behouden struweel aan noordzijde voor insecten. In beeld brengen historisch beekdal Ruiten Aa door zichtlijnen op de waterloop in het gebied aan te brengen. Stronken in de grond behouden. Omdat het vooral door kwelwater gevoed wordt, kan het als een zwakgebufferd ven ontwikkelen.
- Beoordelen watergangen om waterloop in kaart te brengen. Hiermee kan bepaald worden of in het gebied stuwtjes en/of dammen gemaakt moeten worden om kwelwater te behouden/ stimuleren en landbouw water te weren.
- Dood en liggend hout blijft te allen tijde achter ter bevordering van de biodiversiteit;
- Verwerken vrijgekomen takken in kleine rillen langs rand van het gebied voor marterachtigen als hermelijn en wezel en overwinteringsplek voor amfibieën.
- Waar het bos aan open veld grenst kan een zoom en mantelzone worden aangelegd. De zoomzone kan aangelegd worden door de bomen inclusief stobben te verwijderen. Vervolgens kan nadat de bodem gefreesd wordt bloemrijk mengsel met eenjarige en vaste planten ingezaaid worden. Dit zaadmengsel moet van inheems oorsprong zijn en afgestemd worden op de aanwezige bodemtype en vochtgehalte. De mantelzone wordt aangelegd door bomen te verwijderen. De stobben moeten behouden blijven. Vervolgens kan door aanplant van inheemse heesters de mantelzone ontwikkelen. Bijvoorbeeld aanplanten met hazelaar, Gelderse roos, boswilg, gewone vlier en klimop.

Een belangrijke taak binnen deze totale operatie is het beheer van het totale plangebied om te voorkomen dat ontwikkelingen stagneren of er schade kan ontstaan aan aanwezige flora- en fauna. Daartoe gelden voor het gehele plangebied de volgende beheersmaatregelen:

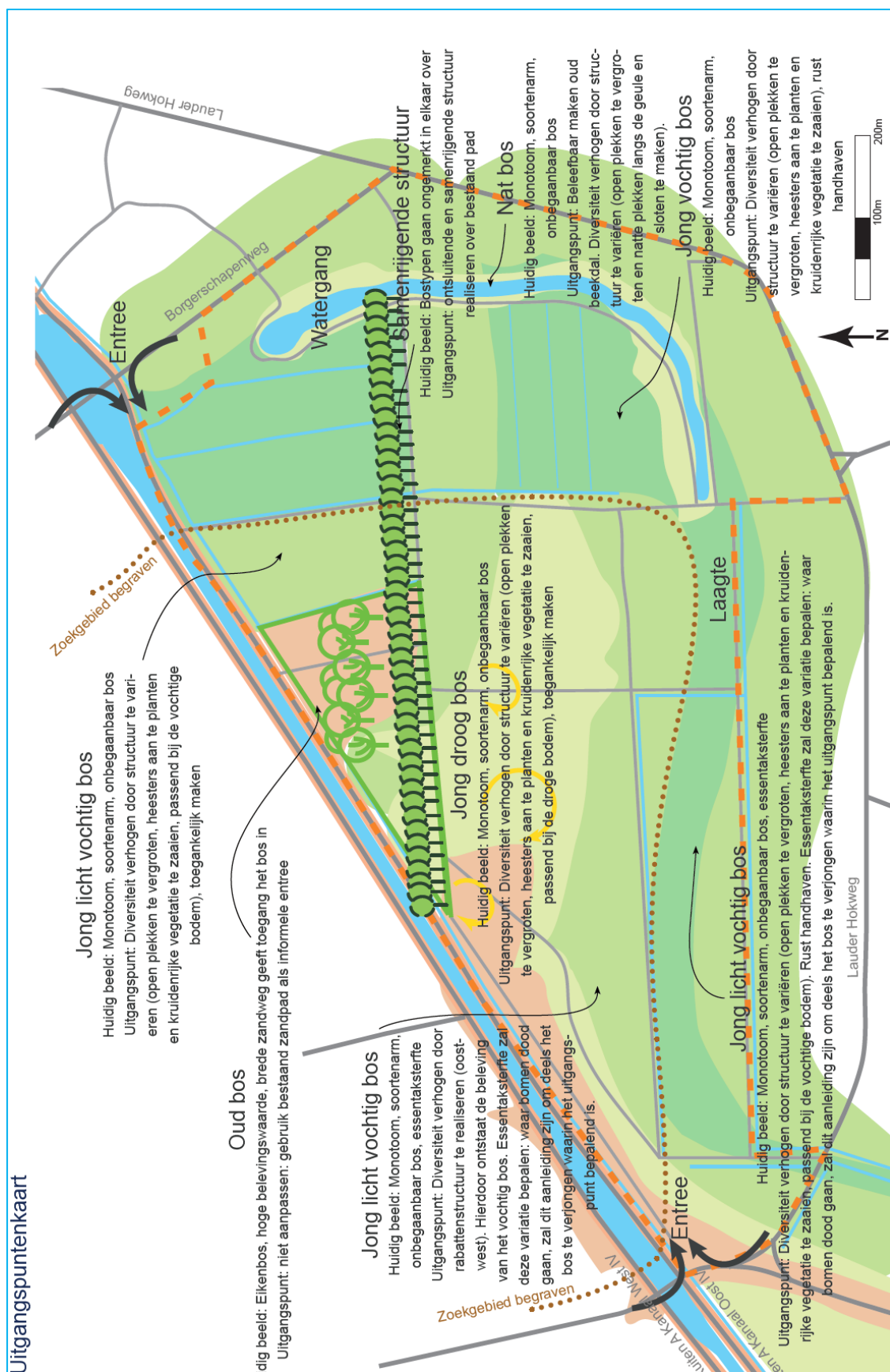
- Tweejaarlijks verwijderen opkomende boomvormers in gehele gebied. En stimuleren groei van kruidlaag en heesterlaag;
- Bij de individuele dunningen wordt gewerkt conform de Gedragscode Bosbeheer van het Bosschap.
- De dunning zal alleen worden uitgevoerd in de periode van 15 juli tot en met 15 maart. Voor aanvang van de dunningswerkzaamheden worden de te dunnen percelen geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde flora- en fauna elementen. Hieronder vallen onder andere horstbomen, bomen met holtes, beschermde planten en dassenburchten. Deze elementen worden in het veld gemarkeerd en op kaart aangegeven.
- Om negatieve gevolgen voor beschermde dagvlinders te voorkomen, dient er geen boswilg verwijderd te worden omdat deze struiken mogelijk voortplantingslocaties van grote weerschijnvlinder kunnen vormen.
- Beheer wordt uitgevoerd zonder groot en zwaar materieel, te denken valt aan een harvester of forwarder waarbij de bodem ernstig wordt verdicht. Gebruik maken van materieel met dubbelluchtbanden zou de voorkeur hebben.
- Wanneer nodig bijzaaien van bloemrijk zaadmengsel.
- Dood – en vrijgekomen hout zoveel mogelijk laten liggen. Bij overschot en hout op paden, vrijgekomen materiaal verwerken in takkenrillen.
- De oevers van de wateren moeten gefaseerd in tijd en ruimte gemaaid worden. Er blijft dan altijd een gedeelte van de oevervegetatie staan.
- De watergangen in het rabattenbos worden niet geschoond. Deze mogen dichtgroeien waardoor een moerassige kwelwaterzone ontstaat met zeldzame planten en mossen.

Een ecooloog en natuurbbeheerder zorgen dat de maatregelen uit dit plan worden nageleefd. Wanneer nodig, als de natuurwaarden achteruitgaan, worden de beheermaatregelen aangepast.

Verder gelden er voor het begraven nog de volgende uitgangspunten:

- Bij begraven dient zorgvuldig gehandeld te worden ten aanzien van de boomwortels. Er wordt hier een minimale afstand van 2 meter uit de stam aangehouden;
- Graven worden parallel met of tussen de radiale wortels gedelfd.

Op de hierna weergegeven figuur is nog het volledige ontwerp met alle maatregelen zichtbaar. Omwille van de leesbaarheid van de kaarten wordt verder verwezen naar het inrichtings- en beheerplan die als bijlage 1 bij de regels is opgenomen.

4 Hoofdstuk 4 Beleidskader

Binnen het ruimtelijk werkveld is door de verschillende overheidslagen veel beleid opgesteld. Middels dit beleid is getracht richting te geven aan de inrichting en het beheer van de ruimte.

Getoetst wordt of het plan past binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de initiatiefnemer.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 *Ruimtelijk - Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer aangenomen en 13 maart 2012 vastgesteld. Onderdeel van deze structuurvisie is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

De structuurvisie bepaalt de ambities voor Nederland in 2040. Deze hebben betrekking op de concurrentiekracht, bereikbaarheid, en leefbaarheid en veiligheid van/in Nederland. Voor deze 3 rijksdoelen worden 14 onderwerpen van nationaal belang genoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor zij verantwoordelijk is en waarop zij resultaat wil boeken.

Voor het plangebied geldt dat er geen sprake is van één of meerdere nationale belangen waar rekening mee gehouden dient te worden.

4.1.2 *Wet op de lijkbezorging*

De Wet op de lijkbezorging regelt de lijkbezorging in ruime zin, zoals de locatie en beheer van een bijzondere begraafplaats. De wet geeft aan dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand kan worden gehouden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. Deze regels hebben betrekking op de feitelijke lijkbezorging. Hieraan zal in casu ook zonder meer worden voldaan. Het beleid rondom natuurbegraven wordt vastgelegd in een Algemeen Reglement door initiatiefnemer. De wet regelt voorts dat de gemeenteraad bevoegd gezag is in het aanwijzen van de locatie van de begraafplaats.

De wet schrijft voor dat een register wordt bijgehouden met de begraven lijken en een nauwkeurig aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn. In de administratie van de Natuurbegraafplaats zal een register worden bijgehouden van de exacte locatie van de begravingen op de begraafplaats, omdat na verloop van tijd geen zichtbare herkenningspunten meer aanwezig zullen zijn op de plek van het graf. Hiermee zal initiatiefnemer voldoen aan de Wet op de lijkbezorging.

4.1.3 *Besluit op de lijkbezorging*

Het Besluit op de lijkbezorging regelt onder meer de wijze van begraven en de inrichting van het graf. Zo regelt dit besluit dat bij het begraven geen gebruik mag worden gemaakt van kunststof of metalen omhulsel. Dit sluit aan bij het natuurbegraven, waarbij

alleen gebruik gemaakt mag worden van materialen die makkelijk afbreken en vergaan in de bodem. Initiatiefnemer zal hier op toezien.

4.1.4 *Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk*

De Inspectierichtlijn Lijkbezorging kan worden gezien als een advies van de Inspectie van de Volksgezondheid voor de milieuhygiënische aspecten van de lijkbezorging. In de inspectierichtlijn worden adviezen gegeven over het tegengaan van bodem- en grondwaterverontreiniging, onvolledige lijkvertering en hinderaspecten.

Aangegeven wordt dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. De afwatering van een begraafplaats moet milieuhygiënisch kritisch worden gezien, evenals de mogelijkheid maatregelen te nemen om te voorkomen dat dit water in het grond- of oppervlaktewater terechtkomt.

Ook wordt aangegeven dat de afstand tussen de begraafplaats tot een woning, 20 tot 30 meter dient te bedragen en er een erfafscheiding dient te zijn die de privacy waarborgt.

In voorliggend bestemmingsplan is sprake van zandgrond. Tevens is gebleken uit eerder onderzoek (Alterra) dat de invloed van natuurbegraven op grond en grondwater verwaarloosbaar is. De afstand tot woningen van derden bedraagt meer dan 30 meter. De begraafplaats is ook niet zichtbaar vanwege de ligging in het bos en ook vanwege de grote afstand tot woningen van derden. Er wordt voldaan aan de Inspectierichtlijn.

4.1.5 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

Vraaggericht programmeren en realiseren van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen is nodig om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie en krimpregio's leefbaar te houden. Ook dient de ruimte zorgvuldig te worden benut en overprogrammering te worden voorkomen. Om beide te bereiken is een ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Naast de ladder voor duurzame verstedelijking, is ook een goed en bestendig ontwerp alsook adequate ruimtelijke informatie onderdeel van een gedegen afweging in de planvormende fase. Als onderdeel van de verantwoordelijkheid voor een goed systeem van ruimtelijke ordening ondersteunt het Rijk de andere overheden door middel van kennis en experimenten en bij de ontwikkeling van alternatieve vormen van financiering en nieuwe verdienmodellen.

De eerste vraag die moet worden beantwoord is de vraag of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een stedelijke ontwikkeling is als volgt gedefinieerd: *stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.*

Een reguliere begraafplaats is aan te merken als een stedelijke voorziening. Hier is echter sprake van een natuurbegraafplaats, die qua ruimtebeslag ondergeschikt is aan de natuurbestemming. Dit komt doordat de natuurbestemming de primaire bestemming blijft en doordat er in tegenstelling tot een reguliere begraafplaats geen sprake is van een volwaardig graf maar slechts een 'gedenksteentje'. Er mag maximaal een

beheerdersbouw van maximaal 150 m² in het plangebied worden gerealiseerd. Het extra ruimtebeslag voor deze ontwikkeling is gering te noemen en de vorm van begraven is aan te merken als een extensieve vorm van begraven. Zodoende is over voorliggende natuurbegraafplaats te stellen dat deze niet is aan te merken als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Daarmee betreft het geen ontwikkeling die verder getoetst hoeft te worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Het plan voorziet verder in de ontwikkeling van een natuurlijke waarde die past bij de landschappelijke/cultuurhistorische karakteristiek van de omgeving. De beoogde ontwikkeling sluit goed aan bij uitgangspunten van het Rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Omgevingsvisie provincie Groningen 2021

De Omgevingsvisie provincie Groningen vormt de basis voor de meeste plannen die de provincie Groningen de komende jaren wil maken. Hierin staat het provinciale omgevingsbeleid rondom milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening. Er zijn zes grote opgaven waar de provincie de komende jaren in het bijzonder aan gaat werken, dat zijn de thema's: Leefbaarheid, Circulaire Economie, Gaswinning, Waddengebied, Energietransitie en Erfgoed en als laatste ruimtelijke kwaliteit en landschap.

Voorliggend bestemmingsplan gaat over begraven. Over het begraven / de aanleg van nieuwe begraafplaatsen staat in de Geconsolideerde Omgevingsvisie februari 2021 het volgende:

"Natuurbegraven

Natuurbegraven is een alternatief voor degenen die niet gecremeerd of op een reguliere begraafplaats begraven willen worden, hun nabestaanden niet willen belasten met het onderhoud van een graf of - al dan niet om religieuze redenen - hechten aan eeuwen- of eeuwigdurende grafrust.

Het begraven van menselijke stoffelijke overschotten is echter op zich geen aan het buitengebied gebonden functie. Dit is slechts anders indien natuurontwikkeling als doelstelling voorop staat en het feitelijke natuurbegraven daaraan ondergeschikt is en blijft. Wij bieden gemeenten de mogelijkheid planologisch te voorzien in realisatie of uitbreiding van een natuurbegraafplaats in het buitengebied. In de Omgevingsverordening stellen wij daarom voorwaarden aan realisatie en uitbreiding van natuurbegraafplaatsen. Naast de effecten op de natuurwaarden en de recreatieve waarde van natuurgebieden, vragen wij ook aandacht voor de eeuwen- of eeuwigdurende grafrust die rechthebbenden op een graf op een natuurbegraafplaats veelal in het vooruitzicht wordt gesteld, gelet op de gevolgen daarvan op toekomstige ontwikkelingen".

4.2.2 Provinciale Omgevingsverordening (POV)

Tegelijkertijd met de Omgevingsvisie heeft de provincie Groningen de Provinciale Omgevingsverordening vastgesteld. In deze verordening zijn regels vastgelegd om het beleid van de provincie te waarborgen. Voor dit bestemmingsplan is de geconsolideerde versie van februari 2021 toegepast. Artikel 2.47 is van belang als het

gaat om Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland. Regels met betrekking tot natuurbegraafplaatsen en as-verstrooiing zijn verwoord in artikel 2.47B en 2.47C. Onderstaand een weergave daarvan en daarbij gelijktijdig de motivering hoe het artikel doorwerkt in het bestemmingsplan.

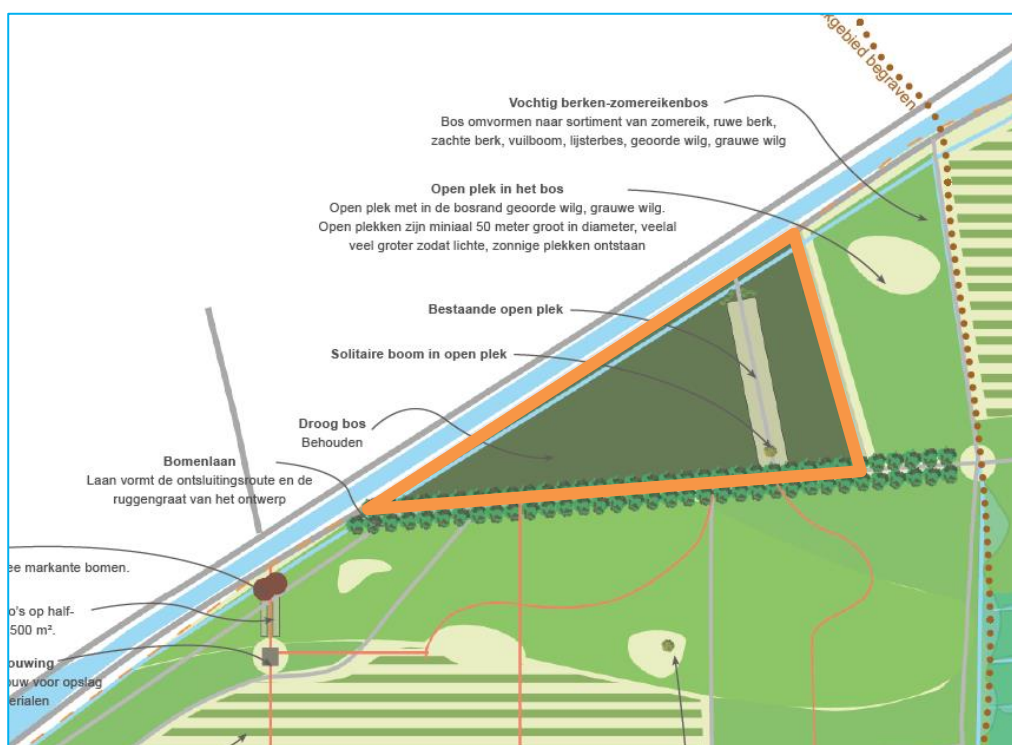
2.47 Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de op kaart 6 aangegeven 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland', voorziet niet in wijziging van de bestemming of wijziging van de regels voor het gebruik van de grond, als door die wijziging significant afbreuk wordt gedaan aan het areaal van de gronden die tot het bos- of natuurgebied behoren of aan de actuele natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het bos- of natuurgebied, tenzij:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang; en
 - er geen andere mogelijkheden zijn; en
 - de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt, terwijl de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd; of
- b. de ingreep kleinschalig van aard is; en
 - schade zoveel mogelijk wordt voorkomen; en
 - resterende schade volledig wordt gecompenseerd; en
 - er netto winst optreedt voor de belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

2. De toelichting op een bestemmingsplan dat voorziet in een wijziging van de bestemming of van de regels die als gevolg van het eerste lid gecompenseerd moet worden bevat een verantwoording over de aard en omvang van de effect beperkende- of compenserende maatregelen, de begrenzing van het compensatiegebied, en de manier waarop de compensatie duurzaam is verzekerd.

Op de hierna volgende kaart is inzichtelijk gemaakt op het inrichtings- en beheerplan van de natuurbegraafplaats welk deel ervan in het genoemde kaartlaag 'Bos en natuur buiten het NNN' is gelegen. Het betreft daarbij het deel wat op de hierna weergegeven kaart is zichtbaar gemaakt binnen het oranje kader.

In de toetsing van effecten op gebied dat is aangewezen als Bos- en natuurgebieden buiten Natuur-netwerk Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen de aanlegfase en de gebruiksfase.

Aanlegfase

Ten behoeve van het exploiteren van de natuurbegraafplaats zullen (in de directe omgeving van) Bos- en natuurgebieden buiten NNN een gebouw, een aantal parkeerplaatsen en extra wandelpaden gerealiseerd worden.

Het realiseren van het gebouw, halfverharding met 15 parkeerplaatsen en het aanleggen van extra wandelpaden/ontsluitingspaden wordt volledig buiten het gebied 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN' gerealiseerd. Hierdoor zullen deze ingrepen niet leiden tot aantasting van areaal. De inrichtingswerkzaamheden zullen ook niet zorgen voor de belangrijkste kenmerken en waarden in termen van kwaliteit en samenhang. Het gebouw en de parkeerplaatsen worden midden in dicht jong bos gerealiseerd, buiten de invloedssfeer van het betreffende beschermde gebied.

De te kappen oppervlaktes voor het ontvangstgebouw en de parkeerplaatsen zullen wel gecompenseerd worden door het gebied op te waarderen. Dit is opgedeeld in een aantal acties:

- Dunnen gebied om gelaagdheid en leeftijd in bos mogelijk te maken.
- Aanplant van heesterbeplanting om deze gelaagdheid te waarborgen en de biodiversiteit te vergroten.
- Realiseren van poel voor de ontwikkeling van natte natuur.

Deze acties vinden als volgt plaats:

- Dunningen vinden plaats op de gehele natuurbegraafplaats.
- Aanplant van heesterbeplanting op verschillende plekken binnen de dunningen in vakken van +- 100 m² om zo een basis voor verspreiding te vormen. Daarbij langs gedunde randen om de zoom- en mantelvegetatie weer op te bouwen.
- Poel te realiseren in het verlengde van de Slangenborgerweg tegen de bestaande watergang. Dit is in de nabijheid van het ontvangstgebouw om de beleefbaarheid te vergroten.

Een halfverharding met maximaal 4 parkeerplaatsen wordt gerealiseerd binnen 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN'. Het betreffen hier parkeerplaatsen te midden van het bos voor mindervaliden. De locatie waar de parkeerplaatsen komen betreft in de huidige situatie reeds een open plek die begroeid is met soortenarm gras en waar tevens een wandelpad langsloopt. Om de parkeerplaats te realiseren hoeven er geen bomen of struiken gekapt te worden. Een klein oppervlakte gras zal omgevormd worden tot halfverharding. Deze kleine ingreep zal daarom niet zorgen voor aantasting van het oude gemengde bosgebied dat aan weerszijden van de inrichtingsplek ligt. Extra verstoring als gevolg van de vier parkeerplaatsen zal te verwaarlozen zijn, omdat in de huidige situatie al een wandelpad aanwezig is, en de parkeerplaats direct langs de bestaande ontsluitingsweg langs het Ruiten Aa kanaal gelegen is.

In verband met de aanwezige Essentaksterfte en voor de opbouw van randen in het bos zijn oppervlaktes gekapt. Deze oppervlakten zullen allen volledig herplant worden met het volgende sortiment:

Zone Essentaksterfte(16 are):

- Carpinus betulus	10%
- Quercus robur	10%
- Ulmus laevis	10%
- Corylus avellana	15%
- Euonymus europaeus	20%
- Prunus spinosa	15%
- Cornus sanguinea	20%

Zone randenopbouw open plek (7 are):

- Euonymus europaeus	20%
- Corylus avellana	20%
- Prunus avium	20%
- Cornus mas	20%
- Ribes rubrum	20%

Gebruiksfase

Ten behoeve van het natuurbegraven zal op de plek van het graf een gat worden gegraven waarbij de humusrijke toplaag wordt gescheiden van de ondergrond. Bij het dichtmaken van het graf wordt de toplaag weer als laatste teruggebracht om zo negatieve gevolgen voor de bodem zoveel mogelijk te voorkomen. Er zullen binnen 'Bos en natuurgebieden buiten NNN' geen bomen worden gekapt of struiken worden verwijderd. Ook worden er geen nieuwe wandelpaden binnen dit gebied aangelegd. De kleine graafkranen zullen niet of nauwelijks leiden tot verdichting van de bodemstructuur, waardoor negatieve effecten te verwaarlozen zijn. Om verstoring van in het wild levende diersoorten in het gebied zoveel mogelijk te voorkomen en de

uitstoot van stikstofdepositie te reduceren, wordt aanbevolen om binnen 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN' enkel handmatig of met een elektrische graafkraan te graven.

Omdat de ingreep kleinschalig is, het bos volledig behouden blijft en de bosbodem nauwelijks wordt aangetast, zijn negatieve gevolgen voor 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN' op voorhand uit te sluiten.

Er treedt een verwaarloosbaar klein negatief effect op door lokale bodemverstoring als gevolg van het graven en door een lichte toename aan menselijke activiteit ten opzichte van de huidige situatie. Hierna wordt nog weergegeven hoe de natuurwaarden versterkt kunnen worden ondanks deze geringe negatieve effecten.

Een belangrijk onderdeel van het inrichtingsplan is het verhogen van de natuurwaarden en de biodiversiteit van het gebied, dat samengaat met het omvormen van het gebied tot natuurbegraafplaats. Een groot deel van de bospercelen betreffen monotoon bos met bomen van één leeftijd en weinig variatie. Belangrijke uitgangspunten van het plan is het creëren van meer diversiteit door het omvormen van bos en het dunnen van bos waardoor open plekken gecreëerd worden.

Het gebied waar de natuurwaarden worden versterkt betreft het deel van de onderzoekslocatie dat niet behoort tot 'Bos en natuurgebieden buiten NNN'. Het gebied dat hier wel toe behoort zullen geen inrichtingsmaatregelen plaatsvinden, om zo het bosgebied niet onnodig aan te tasten.

Op basis van deze inrichtingsuitgangspunten kan met voldoende zekerheid gesteld worden dat de actuele natuurwaarden van het gebied behorende tot NNN niet zullen afnemen, maar juist zullen toenemen. Door het creëren van een toekomstbestendig en gevarieerd bos rondom 'Bos en Natuurgebieden buiten NNN' zal de biodiversiteit van het gebied direct grenzend aan "Bos- en natuurgebieden buiten NNN" toenemen. Hierdoor ontstaan sterkere populaties van in het gebied levende plant- en diersoorten waardoor de natuurwaarden van 'Bos- en natuurgebieden buiten NNN' ook toe zullen nemen. Daarnaast zorgt gevarieerd en toekomstbestendig bos rondom het beschermde bosgebied voor een stabiel bosklimaat, dan dat een groot deel van het bos sterft door boomziektes zoals essentaksterfte.

Door de inrichtingsmaatregelen wordt een toename van optische verstoring door het gebruik van het terrein als natuurbegraafplaats voldoende gemitigeerd. Daarnaast blijft het gebied bos, maar dan met meer structuur en variatie dan de huidige situatie. Het is daarom op voorhand uit te sluiten dat de functie van het gebied als potentieel robuuste verbindingzone onverminderd behouden blijft. Vervolgstappen in het kader van Natuurnetwerk Nederland worden niet noodzakelijk geacht. Wel wordt geadviseerd om enkel gebruik te maken van het aanplanten met inheemse boom- en struweelvormers en geen gebruik te maken van (mogelijk invasieve) exoten zoals appelbes. Bij overwoekering van het gebied met appelbes kunnen mogelijk op de lange termijn negatieve gevolgen ontstaan voor de soortenrijkdom van het gebied.

Ten aanzien van beschermde gebieden is het plan uitvoerbaar conform artikel 2.47 van de Omgevingsverordening doordat de ingreep kleinschalig van aard is, schade zo veel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade volledig wordt gecompenseerd en netto

winst optreedt voor de biodiversiteit en toekomstbestendigheid van het gehele plangebied.

Artikel 2.47B Natuurbegraven

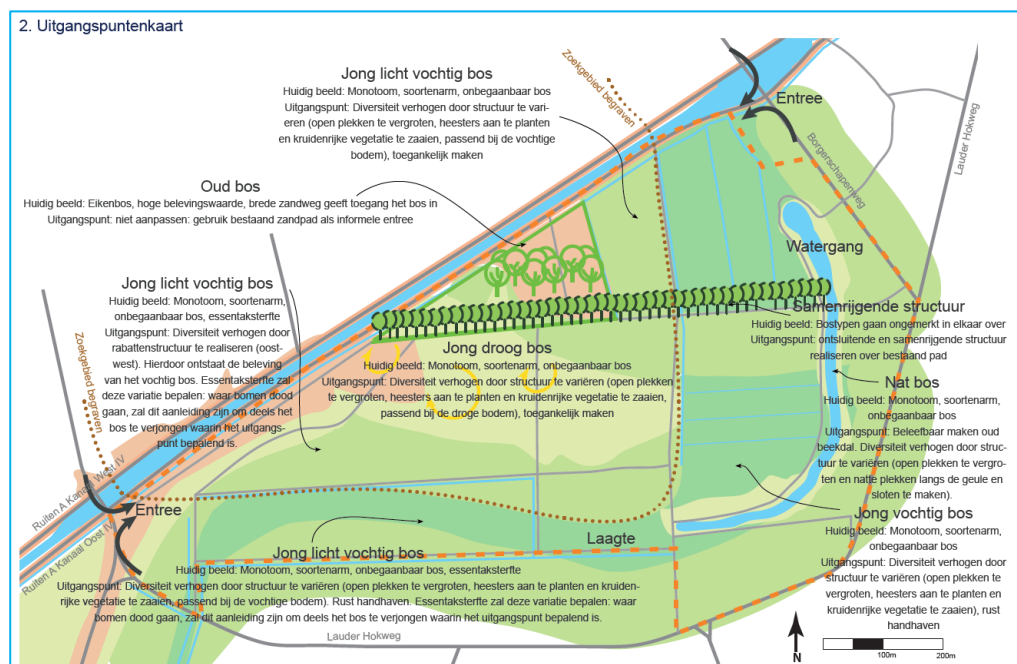
1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het buitengebied kan voorzien in natuurbegraven, mits:

- a. aan het plangebied de bestemming natuur wordt toegekend met natuurbegraven als ondergeschikte nevenfunctie; en

Hiervan is sprake. Het plangebied is bestemd als Natuur met het natuurbegraven als ondergeschikte functie.

- b. de vestiging of uitbreiding van de natuurbegraafplaats aantoonbaar gepaard gaat met netto winst voor de natuurlijke- en landschappelijke waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

Hiervan is sprake. In hoofdstuk 3 is aangegeven welke maatregelen worden genomen op basis van het opgestelde inrichtings- en beheerplan. Hierin is verwoord welke winst er optreedt voor natuurwaarden, biodiversiteit en recreatief medegebruik. Op de hierna weergegeven kaart is per deelgebied binnen het totale plangebied zichtbaar wat het huidige beeld omvat en welke uitgangspunten/uitvoeringsmaatregelen er genomen gaan worden ter verhoging van waarden op het gebied van de biodiversiteit, dunnen en aanplanten van bomen, struiken en heesters en het beleefbaar en toegankelijk maken van het gebied. Er komt een bosgebied voor terug die veel diverser zal zijn dan in de bestaande situatie het geval is.

- c. aan het plan een inrichtings- en beheerplan ten grondslag ligt dat tot stand is gekomen onder begeleiding van een onafhankelijke of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van ecologie en landschapsarchitectuur; en

Hiervan is sprake. Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld voor het gehele plangebied waarbij per deelgebied is aangegeven wat de huidige waarden zijn binnen het genoemd deelgebied en ook wat de nemen maatregelen zijn om het totale

plangebied te ontwikkelen qua natuurwaarden, biodiversiteit en het beleefbaar en openbaar toegankelijk maken.

- d. de aanleg en uitvoering van het inrichtings- en beheerplan publiekrechtelijk wordt geborgd; en

Door middel van een voorwaardelijke verplichting is het inrichtings- en beheerplan gekoppeld aan het gebruik van de natuurbegraafplaats en zodoende is de uitvoering ervan geborgd;

- e. de betreffende gronden niet zijn gelegen binnen de op kaart 12 aangegeven 'bosgebieden van voor 1850'.

Hieraan wordt voldaan. Dergelijke gebieden liggen niet binnen het plangebied;

2. De toelichting op het bestemmingsplan bedoeld in het eerste lid biedt inzicht in:

- a. de gevolgen voor de recreatieve waarden van het gebied; en

In het inrichtings- en beheerplan is weergegeven dat in de beoogde situatie het gebied goed toegankelijk is en blijft door een aaneengesloten netwerk van wandelpaden door het bosgebied. Doordat dit ook weer onderdeel uitmaakt van het inrichtings- en beheerplan is de uitvoering ervan ook geborgd;

- b. de gevolgen van de voorziene duur van de grafrust op toekomstige ontwikkelingen; en

De stichting die de natuurbegraafplaats exploiteert is aangesloten bij de BRANA. De BRANA is de branchevereniging voor echte natuurbegraafplaatsen in Nederland. De BRANA bewaakt de kwaliteit, continuïteit en profilering van deze specifieke maatschappelijke voorziening en komen op voor de belangen van de leden. Consumenten moeten kunnen vertrouwen op een betrouwbare dienstverlening en het nakomen van de verplichting van eeuwige grafrust in goed beheerde natuur. Natuurbegraafplaatsen die lid zijn van BRANA zorgen hiervoor. Daar ziet de BRANA op toe.

Het natuurbegraven heeft geen invloed op de omliggende functies, omdat de primaire functie van het gebied als natuur behouden blijft. Een natuurbegraafplaats heeft geen externe werking en de eeuwige grafrust heeft geen invloed op toekomstige ontwikkelingen. Voor het plangebied zelf werden en worden geen ontwikkelingen verwacht die door voorziene duur van de grafrust worden belemmerd. Het bos zou namelijk nooit voor een andere doel kunnen worden ingezet dan voor als bos- en natuurgebied.

- c. de wijze waarop wordt voorzien in parkeerbehoefte van bezoekers.

In het inrichtings- en beheerplan is weergegeven waar in het gebied het parkeren kan plaatsvinden en is weergegeven hoe de natuurbegraafplaats kan worden bereikt. De parkeerplaatsen zijn door middel van een aanduiding op de verbeelding opgenomen. Er wordt voorzien in het realiseren van 32 parkeerplaatsen bij de hoofdentree aan de westelijke kant van het plangebied en 4 gehandicaptenparkeerplaatsen bij de kleine entree.

De beoogde ontwikkeling is in overeenstemming met genoemd artikel.

Artikel 2.47 C As-verstrooiing

Een bestemmingsplan voorziet niet in gebruik van gronden ten behoeve van het verstrooien van crematie-as binnen:

1. de op kaart 6 aangegeven gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, of
2. de op kaart 6 aangegeven bos- en natuurgebieden buiten het NNN, of
3. de op kaart 3 aangegeven grondwaterbeschermingsgebieden.

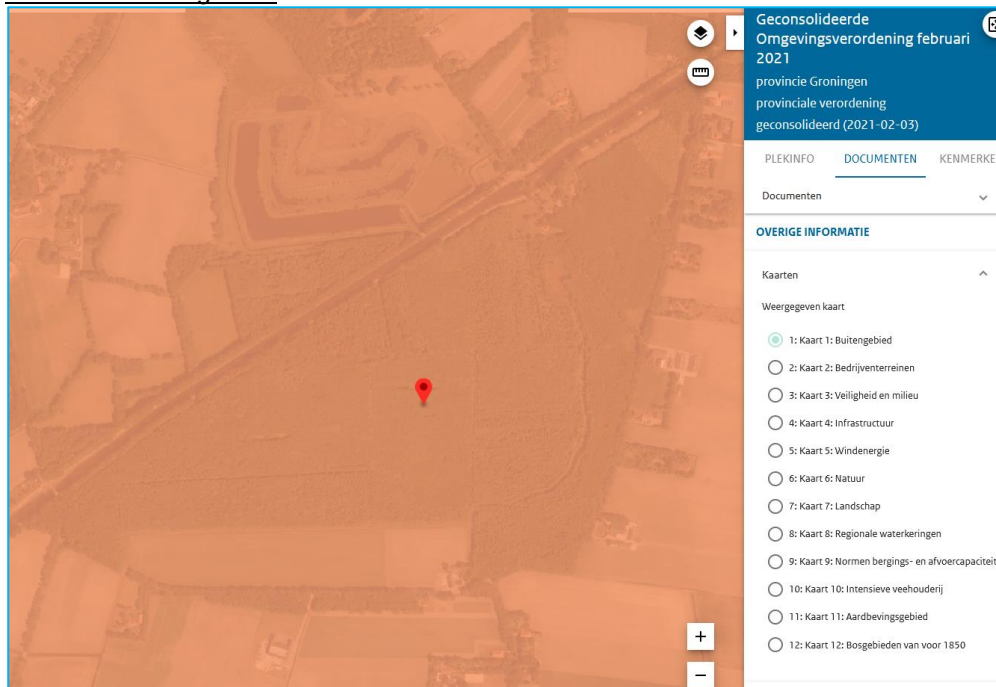
Er is geen sprake van het verstrooien van crematie-as. Bovendien wordt het verstrooien van crematie-as tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken met de bestemming Natuur gerekend.

4.2.3 Kaarten omgevingsverordening

Voor het plangebied gelden verder nog de volgende kaartlagen zoals die vanuit de provinciale kaartenviewer van de Omgevingsverordening versie februari 2021 naar voren zijn gekomen. In totaal zijn er 12 kaartlagen die relevant kunnen zijn.

Hierna zullen de van belang zijnde kaarten/kaartlagen behandeld worden en voorzien worden van een motivatie/beschrijving van hoe de kaartlaag van invloed is op de plannen voor de natuurbegraafplaats en hoe eventueel in de planvorming en het bestemmingsplan rekening is gehouden met deze van belang zijnde kaartlagen.

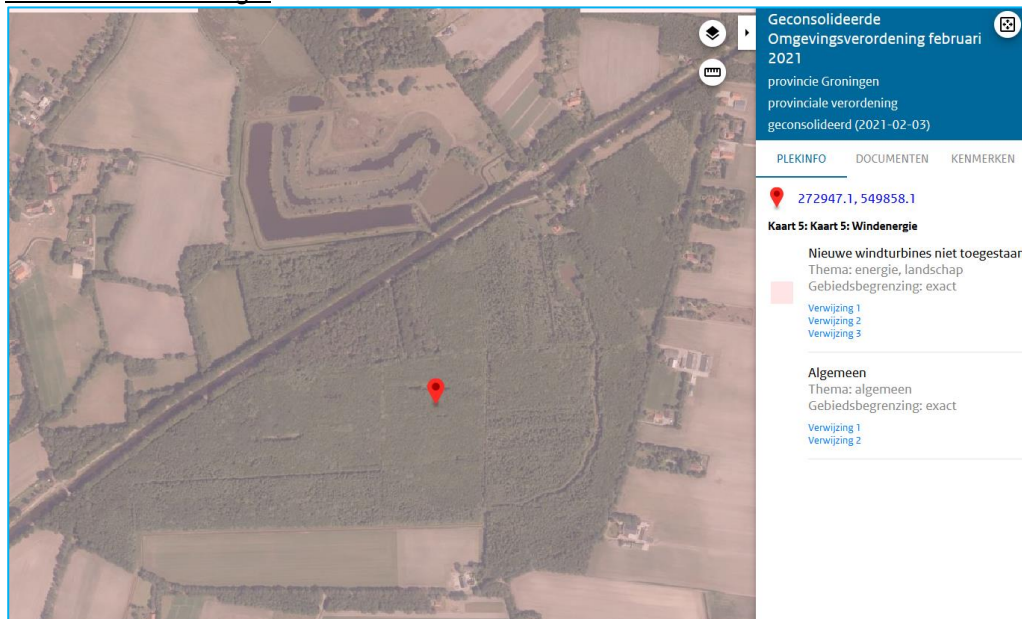
Kaart 1 – Buitengebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied. Op grond van 2.27B kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het buitengebied voorzien in natuurbegraven. Een natuurbegraafplaats is een voorziening die plaatsvindt in aanwezige en bestaande natuur- en bosgebieden in het buitengebied. Dergelijke natuurbegraafplaatsen vinden niet plaats in het bestaande bebouwd gebied. Vanuit deze kaartlaag geoordeeld komt de natuurbegraafplaats op een daartoe geschikte locatie te liggen.

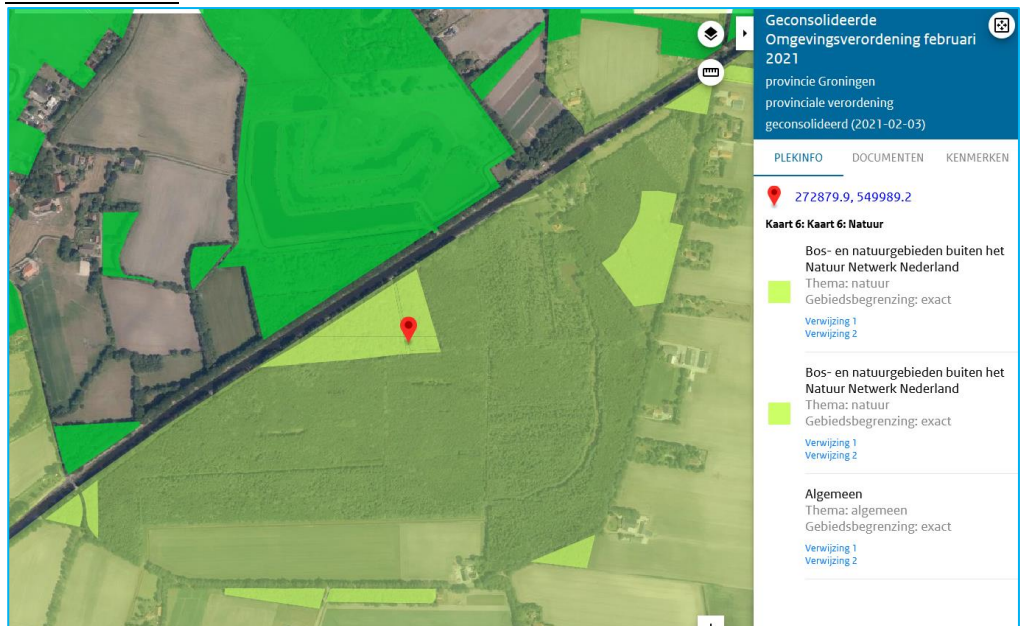
De kaartlagen 2 (bedrijventerreinen), 3 (veiligheid en milieu), 4 (infrastructuur) zijn niet van toepassing op het plangebied.

Kaart 5 – Windenergie

Het plangebied bevindt zich in een gebied waar nieuwe windturbines niet zijn toegestaan. Er wordt binnen het plan ook niet voorzien in de realisatie van windturbines.

Kaart 6 Natuur

Binnen deze kaartlaag gelden 2 aanduidingen binnen het plangebied. Het lichtgroene geeft de 'bos- en natuurgebieden buiten het NNN' weer. De donkerdere kleur groen geeft het leefgebied voor akkervogels weer.

Akkervogels:

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een op kaart 6 aangegeven 'leefgebied akkervogels' en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het

leefgebied voor akkervogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor akkervogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door verstoring van vogels en aantasting van het areaal.

Het huidige plangebied bestaat uit bos en vormt daarmee geen leefgebied voor akkervogels. Daarnaast is de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats is, kijkend naar de fysieke impact binnen het plangebied, niet te beschouwen als een grootschalige ontwikkeling. De activiteiten vormen geen verdere belemmering voor akkervogels.

'Bos en natuurgebieden buiten het NNN'.

De regels voor de gebieden die als 'Bos en natuurgebieden buiten het NNN' zijn aangemerkt, zijn opgenomen met artikel 2.47 van de Omgevingsverordening Zie voor de beoordeling van de ingrepen voor de natuurbegraafplaats en de maatregelen ontwikkeling natuur- en landschapswaarden paragraaf 4.2.2.

Kaart 7 Landschap

Er is sprake van twee aspecten binnen deze kaartlaag Landschap, te weten:

1. Karakteristieke laagten

Deze karakteristieke laagte heeft te maken met het beloop van (oude) waterlopen. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de op onderstaande kaart aangegeven karakteristieke laagten bevat regels gericht op bescherming van de laagten die vanuit de natuurlijke oorsprong met een waterloop samenhangen of hebben samengehangen. Deze regels bevatten in elk geval een regeling voor het diepploegen, ophogen, egaliseren en afschuiven van de laagten. Op de verbeelding is deze karakteristieke laagte middels een aanduiding aangeduid en in de regels is in artikel 9 daar een beschermende regeling voor opgesteld.

2. Het besloten en kleinschalig landschap 'Gorecht en Westerwolde'.

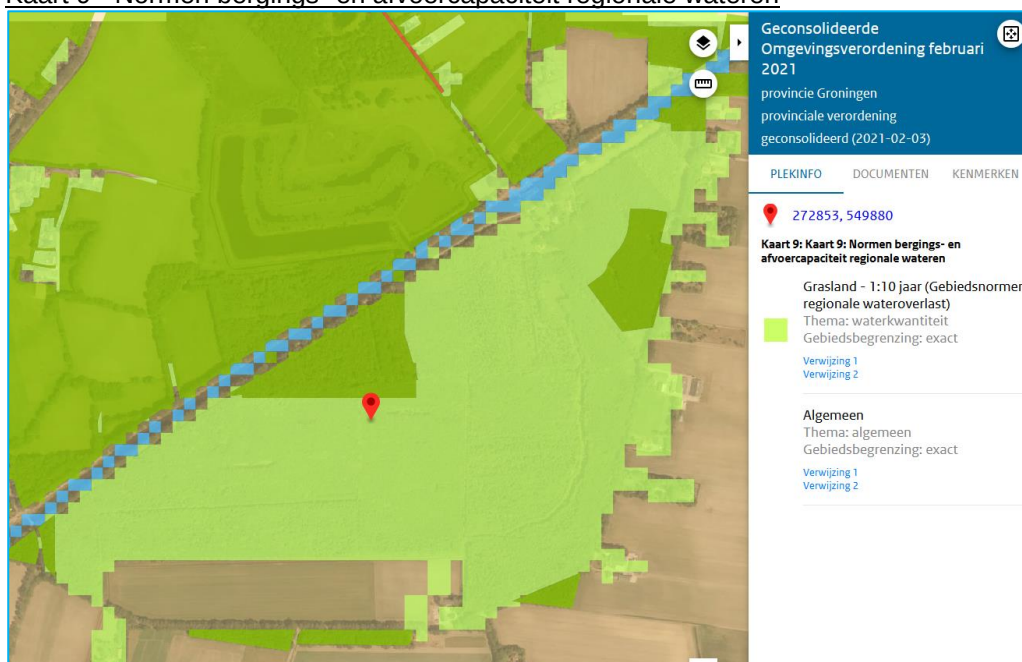
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het op kaart 7 aangegeven besloten en kleinschalig open gebied 'Gorecht en Westerwolde', stelt regels gericht op bescherming van de houtwallen, houtsingels en meidoornhagen. Ook bevat het in elk geval een

verbod op het kappen of rooien daarvan, anders dan ten behoeve van normaal onderhoud.

In het plangebied komen geen houtwallen, houtsingels en meidoornhagen voor. De ontwikkeling vindt plaats in het bestaande boscomplex en leidt niet tot landschappelijke gevolgen die van negatieve invloed zijn op het aanwezige landschap, want het karakter van een kleinschalig en besloten 'bosgebied' blijft behouden. Bovendien is in de bestemming Natuur een vergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden. Normaal onderhoud en maatregelen die verband houden met het vergroten van de biodiversiteit en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, zoals genoemd in het Inrichtings- en beheerplan zijn hiervan uitgezonderd. Hiermee is de instandhouding voldoende verzekerd.

Kaart 8 (regionale waterkeringen) is niet van toepassing op het plangebied.

Kaart 9 - Normen bergings- en afvoercapaciteit regionale wateren

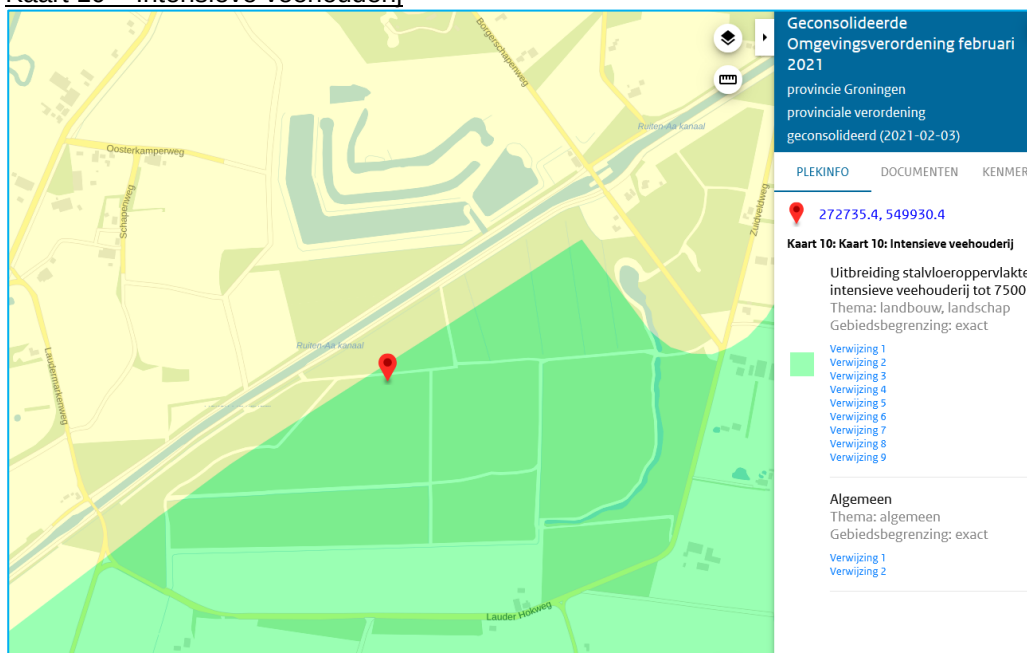
Gelet op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht moet op grond van artikel 2.8 van de Waterwet bij provinciale verordening normen worden gesteld voor de gemiddelde overstromingskans per jaar van daarbij aan te wijzen gebieden.

Op grond van de Omgevingsverordening stellen Provinciale Staten per gebied de normen vast waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moet zijn ingericht als mede de regels voor de door het waterschap te verrichten beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren. Voor verscheidene te onderscheiden gebieden worden normen gegeven waarbij de kans op overstroming vanuit oppervlaktewater als gevolg van grote hoeveelheden neerslag is gerelateerd aan de economische waarde van landgebruik en de te verwachten schade bij overstroming. De normen drukken de hoogst toelaatbaar geachte kans op overstroming uit ofwel het wenselijk geachte beschermingsniveau. De normering bakent de zorgplicht af die de

waterbeheerder heeft op het vlak van het voorkomen, dan wel het beperken van ontoelaatbare wateroverlast door inundatie vanuit oppervlaktewater ten gevolge van neerslag. De normering geeft daarmee helderheid voor de burgers en de bedrijven over het restrisico en hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van roerende en onroerende zaken. Eventuele maatregelen die nodig zijn om de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren aan de in deze verordening vastgelegde norm te laten voldoen neemt de beheerder op in het beheerplan zoals bedoeld in artikel 4.6 van de Waterwet.

Binnen het plangebied worden geen belemmeringen voorzien die leiden tot een gewijzigde bergings- en afvoercapaciteit die van invloed is op de regionale wateren.

Kaart 10 – Intensieve veehouderij

Een groot deel van het plangebied bevindt zich in een gebied waar het stalvloeroppervlakte van een intensieve veehouderij niet mag worden vergroot. Echter binnen het plan wordt niet voorzien in, al dan niet intensieve vormen van, agrarische activiteiten.

Kaartlaag 11 (aardbevingsgebied) en kaartlaag 12 (bosgebieden van voor 1850) zijn niet van toepassing op het plangebied.

4.3

Gemeentelijk beleid

Binnen het gemeentelijk beleid is geen specifiek beleid aanwezig omtrent de realisatie van natuurbegraafplaatsen. Wel heeft het college zich er over uitgesproken dat er maximaal één natuurbegraafplaats mag komen binnen de gemeente. De gemeente is van mening dat op zich de natuurbegraafplaats als een wenselijke ontwikkeling kan worden gezien mits deze niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en mits deze op gedegen wijze landschappelijk wordt ingepast.

5 Hoofdstuk 5 Omgevingsfactoren

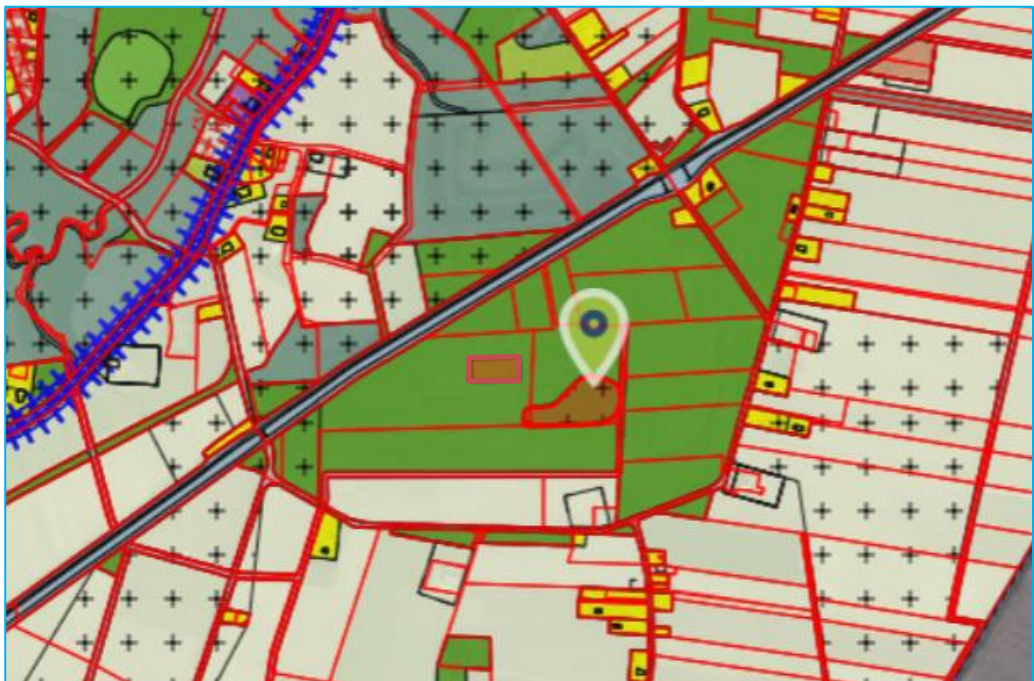
Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

5.1 Archeologie en Cultuurhistorie

In de toelichting moet worden aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Erfgoedwet) en hoe met het oog op het noodzakelijk onderzoek met het aspect archeologie is omgegaan. Eventuele onderzoeksrapporten moeten als bijlage bij de toelichting worden gevoegd.

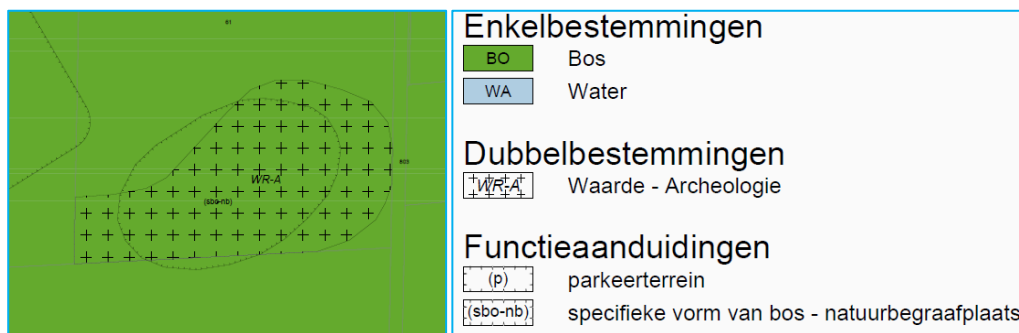
5.1.1 Onderdeel archeologie

Op basis van het geldende bestemmingsplan kent het gebied voor drie gedeelten een archeologische dubbelbestemmingen 'Waarde – Verwachtingswaarde'. Op onderstaande uitsnede is dat zichtbaar gemaakt, waarbij de genoemde gebieden 'rood' opgelicht zijn.

Voor deze gebieden geldt een onderzoeksplicht naar archeologische waarden bij ruimtelijke ingrepen die dieper zijn dan 40 centimeter, ongeacht de oppervlakte ervan.

Een deel van het gebied met de aanduiding 'natuurbegraven' bevindt zich in het gebied met de archeologische dubbelbestemming. Hieronder is dat zichtbaar gemaakt.

5.1.1.1 Archeologisch bureauonderzoek

Ten behoeve van het plan is door onderzoeksbureau Hamaland Advies een archeologisch bureau- en cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Het bij het onderzoek behorende rapport is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Op basis van de bestudeerde bronnen en beschikbare gegevens over de archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden in het plangebied, zijn aanbevelingen opgesteld met betrekking tot behoud en bescherming hiervan. De voorgenomen inrichting tot natuurbegraafplaats kan in het plangebied aanwezige waardevolle locaties en vindplaatsen verstoren of vernietigen. In hoeverre de bodem reeds verstoord is door eerdere landbouwwerkzaamheden, het ophogen van het terrein en de aanplant van bos, zal bepaald moeten worden aan de hand van controleboringen.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek is in de delen van het plangebied waar daadwerkelijk sprake is van bodemingrepen dieper dan 30 cm-mv (de moderne bouwvoor) archeologisch vooronderzoek verricht in de vorm van inventariserend veldonderzoek door middel van enkele controleboringen. Deze onderzoeksmethodiek is telefonisch afgestemd met de archeologisch adviseur van het bevoegd gezag (Libau). Voorafgaand aan het verkennend booronderzoek is een Plan van Aanpak opgesteld dat ter toetsing is voorgelegd aan de gemeente Westerwolde en Libau.

5.1.1.2 Plan van aanpak booronderzoek

Op 4 maart 2021 en 16 december 2021 is het conceptrapport van het bureauonderzoek en het Plan van Aanpak voor het verkennend booronderzoek namens de gemeente Westerwolde getoetst door Libau. Behoudens enkele opmerkingen die in deze definitieve versie van het rapport zijn verwerkt gaat Libau akkoord met het selectieadvies voor verkennende boringen.

5.1.1.3 Booronderzoek

Vervolgens is door Hamaland Advies uitvoering gegeven aan het vervolgonderzoek. Het bij het vervolgonderzoek behorende rapport is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Hierna volgen de belangrijkste resultaten van het uitgevoerde booronderzoek.

Selectieadvies op basis van het verkennend booronderzoek van fase 1

In het onderzoeksgebied zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van Celtic fields binnen de maximale boordiepte van 160 cm-mv. In 9 van de 15 boringen is wel een (zwak ontwikkelde) B-horizont aangetroffen, die geleidelijk overgaat in de top

van de C-horizont. De top van de B-horizont komt op minimaal 25 cm-mv en maximaal 90 cm-mv voor.

De toekomstige graven worden binnen het onderzoeksgebied gerealiseerd en zullen tot maximaal 120 cm-mv uitgegraven worden. Hiermee wordt een potentieel archeologisch niveau doorsneden (overgang van B- naar C-horizont). Echter, in het onderzoeksgebied is sprake van bos, dat ook zal blijven bestaan. De individuele begravingen zullen voor een relatief klein oppervlak voor bodemverstoring zorgen. Bovendien heeft het booronderzoek aangetoond dat de verwachte akkerlagen van Celtic fields niet aanwezig zijn binnen 160 cm-mv. Hamaland Advies adviseert daarom om het plangebied tot 160 cm-mv vrij te geven voor de geplande graafwerkzaamheden.

Selectieadvies op basis van het verkennend booronderzoek van fase 2

Tijdens het booronderzoek van fase 2 zijn er binnen de maximale boordiepte van 220 cm-mv geen akkerlagen aangetroffen die kunnen duiden op een Celtic field of een cultuuraag c.q. 'vuile laag' al dan niet met archeologische indicatoren. Dit geldt voor alle boringen.

Met uitzondering van boring 16 en boring 21 zijn in het plangebied uitsluitend subrecent verstoorde bodemprofielen aangetroffen bestaande uit 20 tot 40 cm dikke bosstrooisellaag (bosbodem) op een ondergrond van dekzand. In boring 16 is sprake van een overstoven veenbodem (zie Tabel 6). De bodemopbouw komt min of meer overeen met de bodemopbouw in boring 3 uit fase 1. Volgens de bodemkaart is op deze specifieke locatie sprake van een meerveengrond op zand. Deze bodemsoort volgt op de kaart de loop van de zijtak van de Ruiten Aa zoals op het AHN te zien is. Meerveengronden hebben een niet-moerige bovengrond; er komt weinig humus voor maar wel veel organisch materiaal. De aangetroffen bodem is moerig-venig, maar vanwege het grote aandeel organisch materiaal wordt geredeneerd dat hier wel sprake is van een moerveengrond op dekzand. In boring 21 is onder de bosstrooisellaag een 15 cm dikke podzol B aangetroffen in dekzand.

De toekomstige graven worden binnen het onderzoeksgebied gerealiseerd en zullen tot maximaal 120 cm-mv uitgegraven worden. Hiermee wordt een potentieel archeologisch niveau doorsneden (overgang van B- naar C-horizont). Echter, in het onderzoeksgebied is sprake van bos, dat ook zal blijven bestaan. De individuele begravingen zullen voor een relatief klein oppervlak van bodemverstoring zorgen. Bovendien heeft het booronderzoek aangetoond dat de verwachte akkerlagen van Celtic fields of cultuurlagen c.q. vindplaatsen niet aanwezig zijn binnen 150 cm-mv². Hamaland Advies adviseert daarom om het plangebied tot 150 cm-mv vrij te geven voor de geplande graafwerkzaamheden.

Beoordeling rapportage

Door Libau is het rapport 'Archeologisch bureau- en cultuurhistorisch onderzoek en verkennend booronderzoek Plangebied Natuurbegraafplaats Laude te Sellingen, gemeente Westerwolde' beoordeeld. Omdat het onderzoek goed is uitgevoerd en de resultaten helder zijn gepresenteerd onderschrijft Libau het advies om de beoogde graafwerkzaamheden voor zover het gaat om het delven van graven in de nu onderzochte delen mogelijk te maken tot een diepte van 150 cm -mv.

Voor het verbeelding en regels betekent dit dat de archeologische dubbelbestemming gelijk is gelegd met de gebieden waar het natuurbegraven gaat plaatsvinden. In de

regels is bepaald dat binnen dit gebied er een vrijstelling geldt tot een diepte van 150 cm – mv voor het delven van graven. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen fase 1 en 2.

Tot slot wijst het onderzoeksbureau erop dat wanneer onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, er krachtens de Erfgoedwet (artikel 5.10) een meldingsplicht geldt. Archeologische sporen of vondsten dienen zo spoedig mogelijk te worden gemeld bij de provinciaal archeoloog (archeologie@provinciegroningen.nl) of de gemeente Westerwolde.

5.1.2 **Onderdeel cultuurhistorie**

Modernisering Monumentenwet (MoMo)/Wijziging Bro

Per 1 januari 2012 is de wijziging van het Bro in werking getreden die een verplichting inhoudt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Wat zijn cultuurhistorische waarden? De Memorie van Toelichting bij het Besluit ruimtelijke ordening zegt met betrekking tot artikel 3.1.6 het volgende:

"Bij cultuurhistorische waarden gaat het over de positieve waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die zichtbaar of niet zichtbaar onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een plek of gebied en bieden ze aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Deze cultuurhistorische elementen kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we ons land beleven, inrichten en gebruiken"

Het begrip cultuurhistorie heeft drie aspecten:

1. Historische (steden)bouwkunde / bovengrondse monumentenzorg; bijvoorbeeld kastelen, kerken, oude boerderijen of landhuizen, maar ook stedenbouwkundige elementen als beschermde stads- of dorpsgezichten;
2. Archeologie; sporen en vondsten van menselijk handelen in het verleden in de bodem zijn achtergebleven, bijvoorbeeld potscherven, resten van voedselbereiding, graven, maar ook verkleuringen in de grond die duiden op bewoning of infrastructuur. Een verzamelterm hiervoor is 'archeologische waarden'. Alle archeologische waarden bij elkaar zijn het 'bodemarchief'. Deze sporen kunnen zich ook onder water bevinden zoals bijvoorbeeld verdronken nederzettingen of scheepswrakken;
3. Cultuurlandschap/historische geografie: alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, bijvoorbeeld verkavelingspatronen, pestbosjes, landgoederenzones of ontginningssassen.

Voor het opsporen van cultuurhistorische elementen zoals oude wegen, voordes en Celtic fields is gebruik gemaakt van diverse kaarten. Op de hoogtekarten zijn diverse paden zichtbaar, die ongeveer noordnoordoost – zuidzuidwest georiënteerd zijn. Deze paden komen door het gehele plangebied voor, ook binnen de lager gelegen delen van de voormalige beekloop. Andere cultuurhistorische elementen, zoals voordes, zijn niet waargenomen tijdens de analyse. Binnen het plangebied zijn drie AMK-terreinen

gelegen. Deze terreinen hebben betrekking op Celtic fields, raatakkers, uit de Bronstijd en de IJzertijd. Celtic fields zijn omwalde akkers, waarvan de verhoogde randen waarneembaar zijn op hoogtekaarten en luchtfoto's. Binnen de bekende AMK-terreinen zijn nog enkele Celtic fields zichtbaar. In het onderzoeksgebied zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van Celtic fields binnen de maximale boordiepte van 160 cm-mv. Omdat de graven minder diep worden aangelegd, vormt het aspect cultuurhistorie geen beperking.

5.2 Bodem

In het bestemmingsplan dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden. Voor verkennend bodemonderzoek op een locatie wordt de norm NEN 5740 gehanteerd (onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek).

De bodemonderzoeksplicht geldt alleen voor bouwwerken waarvoor:

- een reguliere omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is vereist;
- waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend (1,5 of meer uren per dag) mensen kunnen verblijven;
- die de grond raken;
- waarvan het bestaande gebruik wijzigt (interne verbouwing van niet-verblijfsruimte naar verblijfsruimte);
- die niet naar aard en omvang gelijk zijn aan een bouwwerk genoemd in het Besluit bouwwerken;
- waarvan geen reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten aanwezig zijn;
- die geen tijdelijk bouwwerk betreffen waarbij uit het vooronderzoek blijkt dat de locatie onverdacht is.

Er is geen sprake van een dergelijk bouwwerk (verblijfsruimte) waarin nagenoeg voortdurend mensen verblijven, zodat er geen verkennend bodemonderzoek nodig is.

Verder blijkt uit een algemeen rapport, het Alterra-rapport 'Terug naar de Natuur' uit 2009, dat het vergaan van het dode lichaam geen significant effect op de bodem en het bodemleven veroorzaakt. In dit rapport is een aantal theoretische studies beschreven waarin effecten van metalen, eutrofiërende stoffen, organische zuren en afbraakproducten, medische stoffen en stoffen als kwik op afzonderlijke milieuonderdelen onderzocht zijn. Het begraven zal niet leiden tot overschrijdingen van de milieunormen voor de bodem.

De Wet op de lijkbezorging voorziet afdoende in maatregelen om significante milieueffecten te voorkomen of te beperken. De Wet op de lijkbezorging is afgestemd op reguliere vormen van begraven.

Bij natuurbegraven wordt uitgegaan van een veel lagere grafdichtheid, hierbij moet worden gedacht aan circa 25 m² per graf. Verder zal bij het natuurbegraven alleen gebruik worden gemaakt van makkelijk afbreekbare en niet schadelijke materialen voor de kist/ het omhulsel. Effecten op de bodem zullen daarom verwaarloosbaar zijn. Het aspect bodem behoeft geen nader onderzoek.

5.3

Ecologie

De bescherming van plant- en diersoorten is in Nederland geregeld in Wet Natuurbescherming (verder te noemen WNB). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland voorkomende planten- en diersoorten.

Ten aanzien van het initiatief is een ecologische quickscan uitgevoerd door onderzoeksbureau Econsultancy. De bij het onderzoek behorende rapport is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd. Hierna volgt een nadere uiteenzetting van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in de hierna weergegeven tabel. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Soortgroep*		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Werken conform ecologisch draaiboek om negatieve gevolgen voor algemene broedvogels op de lange termijn te voorkomen.
	jaarrond beschermd	ja	ja	ja	mogelijk	Verstoring mogelijk sperwer- of ransuil nest voorkomen tijdens aanlegfase. Voor de gebruiksfase een ecologisch draaiboek opstellen om verstoring op de lange termijn te voorkomen.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		ja	nee	nee	nee	mogelijk (deel)populatie van grote weerschijnvlinder aanwezig. Gezien de aard en omvang van de ingreep is verstoring niet aan de orde.
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming*					
Gebiedsbescherming*	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	8,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	ja	nee	nee	nee	Gelegen binnen Bos- en natuurgebied buiten NNN. Ingreep leidt niet tot aantasting van de actuele natuurwaarden. Geringe negatieve gevolgen worden volledig gecompenseerd binnen het overige deel van het plangebied.
Houtopstanden	ja	nee	nee	nee	-

Tabel : Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Specifiek wordt het volgende nog opgemerkt:

1. Kap / dunning

In hoofdstuk 5.2 van de quickscan flora en fauna is ingegaan op de effecten van de voorgenomen plannen op vleermuizen. Alle bomen die met de voorgenomen herinrichting gekapt worden, of reeds zijn gekapt, zijn volledig onderzocht op aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen zoals boomholtes maar ook spleten en loshangend schors. In de te kappen bomen zijn geen geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen aangetroffen. Vrijwel alle te kappen bomen zijn relatief kleine en jonge bomen, die in de winter goed te inspecteren waren, dus ook hoog in de boomkroon. Met zekerheid kan op basis van de quickscan flora en fauna uitgesloten worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen in de te kappen bomen aanwezig zijn, waarmee aanvullend onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

2. Boomarter

Het plangebied ligt op de grens van het natuurlijke verspreidingsgebied van boomarters, er zijn geen waarnemingen bekend van deze soort in de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Net zoals voor vleermuizen zijn alle te kappen bomen volledig onderzocht op boomholtes. Daarnaast is het bosgebied onderzocht op hollen van overige zoogdieren. Boomarters gebruiken grote boomholtes, zolders, schuurtjes en hollen van overige zoogdieren als vaste rust- en voortplantingsplaatsen. In het plangebied zijn geen geschikte vaste rust- of voortplantingsplaatsen van boomarters aangetroffen. Het grootste gedeelte van het plangebied vormt ook geen geschikt leefgebied omdat het structuurarme jonge monocultuur betreft. Enkel het oude bos in het noorden van het plangebied biedt potentieel leefgebied voor de soort. Omdat er geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen verloren gaan en door de voorgenomen plannen meer structuurrijk en soortenrijk bos ontstaat, zal er ook geen essentieel leefgebied voor boomarters aangetast worden. Negatieve gevolgen voor de soort zijn daarmee uitgesloten.

3. Poelkikker en heikikker

Poelkikker en heikikkers komen inderdaad voor in het kleinschalige stroomgebied van de Ruiten Aa. Ten noordwesten van het plangebied zijn heideterreinen met vennen en poelen aanwezig die geschikt zijn als leefgebied voor deze streng beschermde soorten. Het is niet bekend of deze soorten hier ook daadwerkelijk voorkomen vanuit de NDFF. De visrijke en overgroeide wateren op de onderzoekslocatie bieden geen geschikt habitat voor heikikkers en poelkikkers, waarmee het voorkomen van voortplantingshabitat uit te sluiten is. Vanwege de ligging van de Ruiten Aa tussen geschikt leefgebied ten noordwesten van het plangebied, en het plangebied zelf, is het uit te sluiten dat het plangebied een functie heeft als landhabitat voor overwinterende heikikkers en poelkikkers.

4. Sperwer

De sperwer broedt doorgaans in dicht jong naaldbos maar ook in andere boomsoorten, veelal in half-open gebieden. De soort maakt onder andere gebruik van oude kraaiennesten of bouwt zelf nesten van een vergelijkbare grootte. Ransuilen maken ook gebruik van oude kraaiennesten om te broeden. De onderzoekslocatie is onderzocht op geschikte nesten voor sperwer en ransuil. Het grootste deel van de onderzoekslocatie bestaat uit jong bos waarvan de bomen veelal te klein zijn om geschikte nesten in te maken. Op de onderzoekslocatie is één nest aangetroffen in de westpunt van de onderzoekslocatie, waar mogelijk een sperwer of ransuil gebruik van kan maken. Het nest bevindt zich hoog in een berk op circa 15 meter ten oosten van de Laudemarkenweg. De boom waar dit nest zich in bevindt, zal met de voorgenomen

ingreep behouden blijven, maar wel dient voorkomen te worden dat het nest wordt verstoord.

5. Vlinders

Om negatieve gevolgen voor beschermde dagvlinders te voorkomen, dient er geen boswilg verwijderd te worden omdat deze struiken mogelijk voortplantingslocaties van grote weerschijnvlinder kunnen vormen. De vlinders staan niet genoemd in de tabel, deze passage over de vlinders vormt in deze vorm een aanvulling op de tabel.

Conclusie

In de westpunt van de onderzoekslocatie is een mogelijk nest van ransuil of sperwer aanwezig. Dit nest blijft met het voorgenomen plan behouden. Wel dient verstoring van het nest voorkomen te worden. Dit kan door voor de gebruiksfase een ecologisch draaiboek op te stellen waarin maatregelen en monitoringsrondes zijn opgenomen om zo verstoring op de lange termijn in de gebruiksfase te voorkomen.

Verder dient de zorgplicht in acht genomen te worden ten aanzien van algemene zoogdieren en amfibieën. In het ecologisch draaiboek dienen ook maatregelen per seizoen en werkzaamheid opgenomen te worden hoe negatieve gevolgen zo veel mogelijk kunnen worden voorkomen tijdens de gebruiksfase.

Van overige soortgroepen zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten als gevolg van de voorgenomen ingreep en bestemmingsplanwijziging.

Ten aanzien van beschermde gebieden is het plan uitvoerbaar conform artikel 2.47 van de omgevingsverordening doordat de ingreep kleinschalig van aard is, schade zo veel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade volledig wordt gecompenseerd en netto winst optreedt voor de biodiversiteit en toekomstbestendigheid van het gebied.

Stikstofdepositie

Op basis van de gegevens die er zijn en de afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied (8,5 km) wordt verwacht dat de stikstofdepositie geen gevolgen heeft voor het Natura 2000 gebied. In het kader van een ander soortgelijk project voor een natuurbegraafplaats in de gemeente Bronckhorst van dezelfde initiatiefnemer, waarbij een Natura 2000 gebied dichterbij was gelegen dan bij dit project het geval is, was de uitkomst dat er geen sprake was van een stikstofdepositie boven de 0,00 mol/hectare.

Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

5.4

Fysieke veiligheid

Het aspect externe veiligheid bestaat uit verschillende onderdelen. Externe veiligheid gaat onder andere over buisleidingen (geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen), het transport van gevaarlijke stoffen over bepaalde transportassen (geregeld in het Besluit externe veiligheid transportroutes), de opslag van explosieven (geregeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) en het Bevi. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. In artikel 2, lid 1 van het Bevi staan de inrichtingen genoemd waarop het besluit van toepassing is.

Een (natuur)begraafplaats wordt niet aangemerkt als een bevi-inrichting, zodat er geen sprake is van externe veiligheidsrisico's vanuit het terrein van de natuurbegraafplaats naar de omgeving toe.

Een (natuur)begraafplaats wordt ook niet aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat het aspect externe veiligheid niet van invloed is op het bestemmingsplan.

Voor de volledigheid is nog wel beoordeeld aan de hand van de risicokaart Nederland of er in het plangebied mogelijk (hogedruk)buisleidingen zijn gelegen waarmee met de inrichting van het plangebied rekening moet worden gehouden. Op de volgende bladzijde is een uitsnede van de risicokaart opgenomen. Er zijn geen buisleidingen aanwezig. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering.

5.5 Geluid (Wet geluidhinder)

De eventuele verplichting tot uitvoering van een akoestisch onderzoek is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). De Wgh bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaaai, industrielawaai en luchtvaartlawaaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een projectafwijkingbesluit, indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Een eventueel akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Van belang is om na te gaan of een natuurbegraafplaats een 'geluidgevoelig object' is in het kader van de Wet geluidhinder. Een natuurbegraafplaats is op basis van de Wet geluidhinder niet aangemerkt als een zogeheten geluidgevoelig object, zodat geen akoestisch onderzoek hoeft plaats te vinden.

Vanuit de VNG-Reeks bedrijven en milieuzonering hebben begraafplaatsen en uitvaartcentra een grootste normafstand van 10 meter voor het aspect geluid ten opzichte van woningen. De meest nabij gelegen woningen van derden bevindt zich op meer dan 10 meter afstand. Er is geen geluidhinder te verwachten.

5.6 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm.

Met de inwerkingtreding van de NSL op 1 augustus 2009 geldt de volgende bovengrens om als NIBM-project te worden aangemerkt: de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg. Voorliggend bestemmingsplan is qua omvang en verkeersaantrekkende werking kleinschaliger als de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg. Het project kan derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Onderzoek naar de luchtkwaliteit is niet nodig.

5.7 Milieuhinder

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van geplande milieugevoelige functies, zoals woningen, een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd en dat rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en de milieuruimte van de betreffende milieubelastende functies. Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt milieuzonering gehanteerd. Hieronder wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds milieugevoelige gebieden zoals woongebieden.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof. Om milieuzonering hanteerbaar te maken wordt gebruik gemaakt van de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (uitgave 2009). Deze publicatie bevat onder meer lijsten met richtafstanden van diverse milieuhinderlijke activiteiten en stappenplannen voor concrete situaties. De richtafstanden uit bijlage 1 voor de VNG publicatie gaan uit van een 'rustige woonwijk'. Indien er sprake is van het omgevingstype 'gemengd gebied' dan kan de richtafstand terug worden gebracht met één afstandsstap. Onderstaand in tabelvorm de richtafstanden:

Milieucategorie	Richtafstand tot rustige woonomgeving	Richtafstand tot gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1000 meter	700 meter
6.1	1500 meter	1000 meter

De opgenomen richtafstanden zijn geen normen, maar afstanden waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. De afstanden worden gemeten vanaf de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat tot aan de dichtstbij gelegen gevel van de gevoelige functie.

Een “rustige woonwijk en rustig buitengebied” is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van enkele wijkgebonden voorzieningen zijn er vrijwel geen andere functies. Er is weinig storend verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype is een rustig buitengebied (inclusief eventueel verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Een “gemengd gebied” is een gebied met matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen kunnen winkels, horeca of kleine bedrijven voorkomen. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere activiteiten kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren eveneens tot het gemengd gebied.

Het gebied valt te typeren als een rustig buitengebied, zodat uitgegaan kan worden van de in de VNG-Reeks genoemde normafstanden.

Hinder vanuit de natuurbegraafplaats naar omliggende functies

Begraafplaatsen en uitvaartcentra hebben op basis van de VNG-reeks richtafstanden voor geur, stof, geluid en gevaar van respectievelijk 0 m, 0 m, 10 m en 0 meter. De meest nabijgelegen woningen van derden bevindt zich op circa 25 meter afstand, zodat er geen sprake zal zijn van hinder vanuit de natuurbegraafplaats richting (bedrijfs)woningen van derden.

Hinder vanuit de omgeving op de begraafplaats

Een begraafplaats is geen milieugevoelig object (voor geur, stof, geluid en gevaar), zodat er ook geen sprake is van enige belemmerde bedrijfsvoeringen van bedrijvigheid van buiten de natuurbegraafplaats.

5.8 Verkeer en Vervoer

Nieuwe functies betekenen meestal ook dat er sprake is of zal zijn van een toename van verkeersbewegingen, alsmede ontstaat er een parkeerbehoefte. Uitgangspunt is dat nieuwe functies geen onevenredige extra hinder veroorzaken voor reeds aanwezige functies in de omgeving en dat parkeren zoveel mogelijk op eigen erf / terrein plaatsvindt.

Onderstaand een weergave van de bepaling van de parkeerbehoefte, uitgaande van de ligging van de begraafplaats in de gemeente Westerwolde, buitengebied en uitgaande van 1 uitvaartplechtigheid per keer uitgerekend met de online rekentool van de CROW.

Rekentool Verkeersgeneratie & Parkeren

voorziening: gezondheidszorg en (sociale) voorzieningen
begraafplaats

Functieprofiel

grootte	1 gelijktijdige plechtigheden
gemeente	Vlagtwedde
ligging	buitengebied

Mobiliteitsprofiel - op basis defaultwaarden

autogebruik klanten/bezoekers	100 %
autobezetting klanten/bezoekers	2.80 pers/auto
autogebruik werknemers	100 %
autobezetting werknemers	1.00 pers/auto
% bezoekers maatgevende maand	9 %
% bezoekers maatgevende openingsdag	19 %
% bezoekers maatgevend uur	100 %
verblijftijd bezoekers	60 min

Resultaat - Verkeersgeneratie

gemiddelde weekdag	44 mvt/etmaal ¹ +/- 15%
gemiddelde openingsdag	51 mvt/etmaal ² +/- 15%
maatgevende openingsdag (gemiddelde maand)	59 mvt/etmaal ³ +/- 15% (drukste)
maatgevende openingsdag (maatgevende maand)	64 mvt/etmaal ⁴ +/- 15% (drukste / bovengemiddeld)

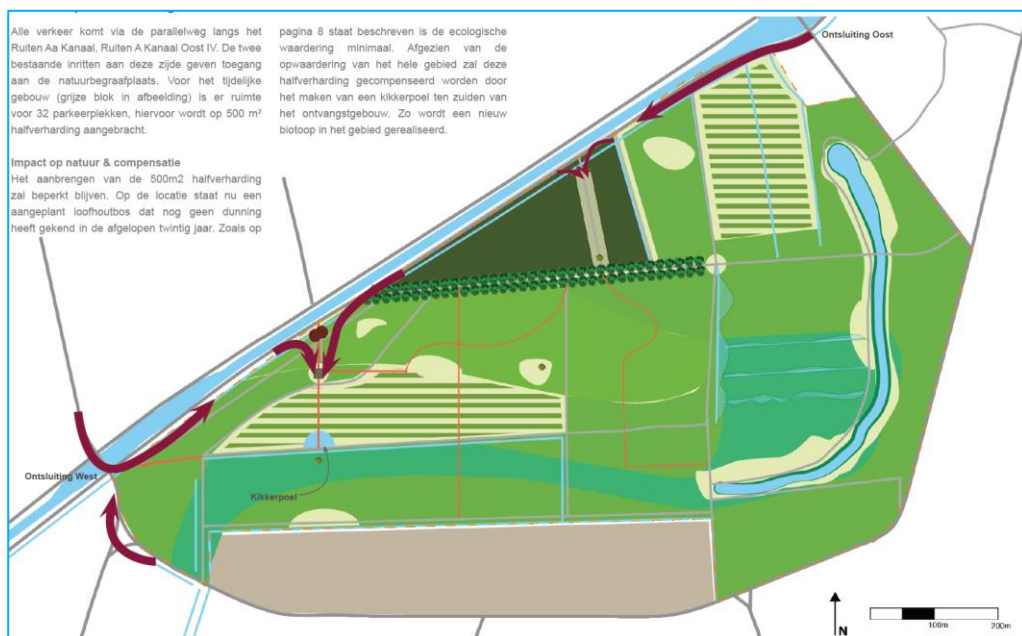
Resultaat - Parkeren

obv mobiliteitsprofiel, minimaal	27 parkeerplaatsen
obv mobiliteitsprofiel, maximaal	37 parkeerplaatsen

Bovenstaande betekent dat er gemiddeld genomen 32 parkeerplaatsen zouden moeten zijn om te voorzien in de parkeerbehoefte. Initiatiefnemer is voornemens om 32 parkeerplaatsen te gaan realiseren, hetgeen als voldoende kan worden beschouwd. Op de hierna weergegeven tekening zijn de locaties van de te realiseren parkeerplaatsen omkaderd. Hiervoor zal voor circa 500 m² aan halfverharding worden aangebracht. Er wordt voldaan aan de parkeerbehoefte.

Ten aanzien van de routing naar de natuurbegraafplaats is op onderstaande kaart zichtbaar gemaakt vanuit welke richtingen de natuurbegraafplaats kan worden bereikt. De entrees richting het plangebied bevinden zich aan de noordoost- en westkant van het plangebied. Vanaf daar kan de halfverharde weg worden bereikt die leidt naar de parkeerplaats.

5.9

Watertoets

Op 30 januari 2019 is via het instrument www.dewatertoets.nl de zogeheten watertoets uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich in het beheersgebied van het waterschap Hunze en Aa's.

Op basis van de uitgevoerde watertoets geldt dat de 'korte procedure' van de watertoets van toepassing is en dat het waterschap een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van de standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.
Het adviesdocument van het waterschap met daarin de standaard waterparagraaf is als bijlage bij dit plan gevoegd.

Verder kan nog worden aangegeven dat er een overleg heeft plaatsgevonden tussen het waterschap en de initiatiefnemer tijdens een locatiebezoek ter plaatse. Het waterschap is daarbij ingelicht over de plannen en is rondgeleid over het terrein. Er is daarbij ook gesproken over het gebruik van de Kanaaldijk als aan- en afvoerroute naar de natuurbegraafplaats. Vanuit het waterschap is daarbij aangegeven dat dit gebruik naar verwachting geen problemen oplevert maar dat de initiatiefnemer dit gebruik formeel gezien dient te melden bij het waterschap (team Vergunningen). Via deze wijze kunnen ook afspraken en/of eventuele voorwaarden over het extensieve gebruik van de Kanaaldijk worden vastgelegd. Gezien de geringe omvang van het te bouwen gebouw zijn verder geen compenserende maatregelen nodig. Voor de initiatiefnemer is bekend waar binnen het terrein de grondwaterstanden voldoende laag zijn voor het kunnen realiseren/graven van natuurgraven.

6 Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een particulier initiatief waarmee de gemeente geen directe financiële bemoeienis heeft. De kosten voor de uitvoering van het plan zijn voor rekening van de aanvrager. De kosten met betrekking tot het opstellen van dit bestemmingsplan en daaraan verwante kosten worden verhaald via de leges van de gemeente. Het plan wordt hiermee economisch uitvoerbaar geacht.

6.1 Grondexploitatie:

Artikel 6.12, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. In vervolg op artikel 6.12 lid 1 Wro wordt in artikel 6.12 lid 2 Wro bepaald dat de gemeenteraad geen exploitatieplan vaststelt als het verhaal van kosten anderszins is verzekerd.

Voor dit bestemmingsplan geldt dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is. De kosten voor de ontwikkeling van het voornemen komen ten laste van aanvrager. Tevens is een planschade-overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer.

7

Hoofdstuk 7 Overleg en inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan “Natuurbegraafplaats Laude” is vanuit het wettelijke vooroverleg voorgelegd aan het waterschap Hunze en Aa's en aan de provincie Groningen. Beide instanties hebben schriftelijk gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan. De vooroverlegreacties zijn als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Waterschap Hunze en Aa's.

- Het waterschap heeft verzocht om de bestaande plas en watergang in het plangebied als Water te gaan bestemmen en deze aan te sluiten op de bestemming Water zoals die aan de zuidkant van het perceel reeds was bestemd. In het ontwerp-bestemmingsplan is deze plas en watergang als Water bestemd.
- Het waterschap heeft verzocht om een nuancering in de toelichting aan te brengen over de uitkomsten van het bezoek aan het plangebied. De gevraagde nuancering is aangebracht in de paragrafen 3.2 en 5.10.
- Het waterschap geeft aan dat de volledige verantwoordelijkheid voor de natuurbegraafplaats bij de exploitant is en zij geen kennis heeft van waar het natuurbegraven zoal uitvoerbaar is binnen het plangebied zelf ten opzichte van de aanwezige waterstanden. In de paragraaf 5.10 is hier een nuancering in aangebracht.

Provincie Groningen

Vanuit de provincie wordt aangegeven dat een deel van het plangebied op de provinciale kaart is aangeduid als een 'bos en natuurgebied buiten het Natuur Netwerk Nederland'. Dit is een deel van het gebied waar het natuurbegraven gaat plaatsvinden. Juist in dit gebied is het niet toegestaan om het gebruik van die gronden te wijzigen als door die wijziging significant afbreuk wordt gedaan aan het areaal aan gronden die tot het bos- of natuurgebied behoren of aan de actuele natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Uitzonderingen hierop zijn toegestaan voor situaties waarin:

- a. Er sprake is van een groot openbaar belang en er geen andere mogelijkheden zijn en de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt, terwijl de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd, of;
- b. Indien de ingreep kleinschalig van aard is en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade volledig wordt gecompenseerd, en er netto winst optreedt voor de belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

Naar aanleiding hiervan hebben tijdens het gehele traject meerdere afstemmingsmoment plaatsgevonden. Dit in de vorm van mail, telefonisch en fysieke en digitale overleggen. De toelichting, regels en verbeelding en de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken zijn aangepast en geactualiseerd, zodat het vastgestelde plan in overeenstemming is met het provinciale beleid.

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft, met de daarbij behorende stukken, gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan is een zienswijze ingediend door de provincie Groningen. Op basis van de ingediende zienswijze zijn op diverse plaatsen in het bestemmingsplan aanvullingen gedaan om het plan qua inhoud te versterken en in lijn te brengen met hetgeen is verwoord in de zienswijze van de provincie. Het gaat daarbij met name om het provinciaal beleid zoals weergegeven in

hoofdstuk 4 en een nadere uiteenzetting van de plannen en de beoogde ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden in hoofdstuk 3. De uiteenzetting daarvan is uitvoeriger behandeld in het vast te stellen bestemmingsplan.

8 Hoofdstuk 8 Juridische Toelichting

8.1 Algemeen

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied. De wijze waarop deze regeling juridisch kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de op 1 juli 2008 in werking getreden Wet ruimtelijke ordening, en door het daarbij behorende Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012, zoals deze per 1 oktober 2012 in werking is getreden. De verbeelding dient in samenhang met de planregels te worden gelezen.

In de Wet ruimtelijke ordening (hierna Wro) met bijbehorend Besluit ruimtelijke ordening (hierna Bro) heeft het bestemmingsplan een belangrijke rol als normstellend instrument voor het ruimtelijk beleid van gemeenten, provincies en het rijk. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (hierna Rsro) is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (hierna SVBP2012) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP2012 zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (hierna IMRO2012) en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (hierna STRI2012) normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

Conform Wro en Bro wordt een bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting in digitale geautoriseerde bronbestanden vastgelegd en in die vorm vastgesteld. Daarnaast kent de Wro een papieren versie van (hetzelfde) bestemmingsplan. Indien de inhoud van digitale stukken tot een andere uitleg leidt dan de stukken op papier, dan is de digitale inhoud beslissend. Het bestemmingsplan is daarmee een digitaal juridisch authentiek document. De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd.

De SVBP2012 geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. De standaard heeft geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. Er worden geen normen gesteld omtrent de vormgeving en inrichting van de analoge weergave van het bestemmingsplan. De SVBP2012 heeft ook geen betrekking op de totstandkoming van de inhoud van een Bestemmingsplan. Dit is de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag. In de SVBP2012 is wel aangegeven hoe de inhoud van een bestemmingsplan digitaal moet worden weergegeven.

De SVBP2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan. De verbeelding en planregels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden.

8.2 Toelichting op de verbeelding

De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd. De digitale verbeelding is de verbeelding van het bestemmingsplan in een interactieve raadpleegomgeving, waarin alle relevante bestemmingsplaninformatie wordt getoond: de combinatie van (plan)kaart en regels met de toelichting.

Een raadpleger van het bestemmingsplan moet alle relevante bestemmingsplaninformatie op eenvoudige wijze voor ogen kunnen krijgen. De relevante bestemmingsplaninformatie heeft betrekking op de bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen met bijbehorende regels in het bestemmingsplan. Voor zowel bestemmingen als aanduidingen geldt, dat deze zonder interactie zichtbaar moeten zijn in de digitale verbeelding. Uit interactie met de digitale verbeelding blijkt dan de inhoud van de bestemming en/of aanduiding.

8.3 Toelichting op de planregels

De inrichting van de planregels is deels voorgeschreven door de SVBP2012. De groepering van de planregels, de naamgeving van een aantal planregels en zelf de inrichting van bestemmingen is deels bepaald door de ministeriële regeling. Een aantal planregels is zelfs geheel voorgeschreven: het overgangsrecht, de anti-dubbeltelregel en de slotregel. De regels zijn standaard ingedeeld in vier hoofdstukken. Bij elke planregel (elk artikel) wordt hieronder een nadere toelichting gegeven.

Toelichting Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 : Begrippen

In dit artikel staan de belangrijkste begrippen verklaard zoals die in de planregels en in deze plantoelichting worden gebruikt. De lijst bevat meer begrippen dan mogelijk in dit bestemmingsplan gebruikt worden.

Artikel 2 : Wijze van meten

De bepalingen over de wijze van meten zijn in artikel 2 opgenomen. Dit artikel geeft aan hoe de hoogte- en andere maten die bij het bouwen in acht genomen dienen te worden, gemeten moeten worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 : Natuur

De bestemming Natuur is primair bedoeld voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Ook is de bestemming bedoeld voor waterhuishoudkundige doeleinden. Deze bestemming laat tevens het ondergeschikte gebruik als natuurbegraafplaats (ter plaatse van de aanduiding 'natuurbegraafplaats') en bijbehorende voorzieningen toe. Er zijn bouwregels opgenomen voor gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Er geldt voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden een omgevingsvergunningplicht teneinde de cultuurhistorische, landschaps- en natuurwaarden te beschermen.

Artikel 4 : Water

Het bestaande water binnen het plangebied is als zondag bestemd. Het gaat hierbij voornamelijk om sloten en greppels.

Artikel 5 : Waarde – Archeologie 1

Binnen dit artikel is bepaald hoe met archeologie omgegaan dient te worden en bij welke ruimtelijke ingreep er onderzoek nodig is. Vrijgesteld van een omgevingsvergunning is het delven van graven tot een maximale diepte van 150 cm – mv.

Artikel 6 : Waarde – Archeologie 2

Binnen dit artikel is bepaald hoe met archeologie omgegaan dient te worden en bij welke ruimtelijke ingreep er onderzoek nodig is. Vrijgesteld van een omgevingsvergunning is het uitvoeren van werken en werkzaamheden tot maximaal 50 cm –mv.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 : Anti-dubbeltelregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (in artikel 3.2.4 Bro). Deze standaardbepaling strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie mogelijk is gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, nogmaals zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Artikel 8 : Algemene bouwregels

In dit artikel is bepaald dat er geen windmolens zijn toegestaan en hoe omgegaan kan worden met geringe overschrijdingen van plangrenzen en bouwvlakken.

Artikel 9 : Algemene gebruiksregels

In dit artikel is geformuleerd wat wordt gezien als strijdig gebruik en welk gebruik wel is toegestaan.

Artikel 10 : Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn regels gesteld over hoe om te gaan met in het plangebied aanwezige 'karakteristieke laagten' die een relatie hebben met (oude) waterlopen binnen het gebied.

Artikel 11 : Algemene afwijkingsregels

In dit artikel zijn de algemene afwijkingsregels geformuleerd en is zichtbaar met welke afwijkingen binnen het plan het bevoegd gezag, onder genoemde voorwaarden, mee wenst te werken aan (kleinschalige) afwijkingen van het bestemmingsplan.

In deze regel is de koppeling gelegd tussen de flora- en faunawet en de overige regels van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 : Overgangsregels

Deze regels zijn geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (artikelen 3.2.1 en 3.2.2 Bro). Omdat een bestemmingsplan elke tien jaar moet worden herzien, betreffen de meeste bestemmingsplannen gebieden die reeds in gebruik en ingericht zijn. Een bestemmingsplan kan ruimte bieden voor ontwikkelingen en daarom soms ander gebruik en/of bebouwing toelaten dan er in werkelijkheid in het gebied aanwezig is. Bestaande rechten worden beschermd met overgangsrecht. Er is overgangsrecht voor bouwwerken en overgangsrecht voor gebruik van de gronden en bouwwerken.

Artikel 13 : Slotregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door de Ministeriële regeling Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Deze regel geeft aan hoe de planregels van dit

plan kunnen worden aangehaald. Hiermee wordt de naam van het bestemmingsplan vastgelegd. Voor de digitale uitwisseling van plannen krijgt elk plan ook een unieke code van letters en cijfers.

Projectgegevens

Project : Natuurbegraafplaats Laude
Projectnummer : RB 30.100
IMRO : NL.IMRO.1950.BP1902-vs01
Versie : 01
Datum : Maart 2022

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
H. de Roo & M.Beek

www.roobeek-advies.nl